

FRANCO takjestempels en pseudo takjestempels

Samengesteld door Cees Janssen, Nederlandse Academie voor Filatelie

Bijgewerkt tot en met 26 februari 2025

Inleiding

Op 1 januari 1869 verschenen de eerste zogenoemde krantzegels in de waarden van 1 cent (zwart) en 2 cent, later aangevuld met, 1 cent (groen, mei 1869), 1½ cent (mei 1869), 2½ cent (november 1870) en ½ cent (1 januari 1871). Deze zegels werden in eerste instantie, bij aanbieding aan het loket, contant afgerekend en door de ambtenaar op de stukken geplakt. Daarna werden ze gestempeld met het FRANCO takjestempel. Dit was geregeld in Circulaire No 737 van 12 december 1868.

Het FRANCO takjestempel was in vele plaatsen al eerder verstrekt ten behoeve van de stempeling van drukwerken, al dan niet voorzien van postzegels.

Op een aantal kantoren werd het stempel tevens gebruikt om postzegels, voordat ze werden opgeplakt, te vernietigen. Dit werd voorvernietiging of voorafstempeling genoemd.

Het stempel werd afgeschaft in Circulaire No 747 van 13 januari 1876 en vervangen door het tweeletterstempel. Afdrukken van na 1 januari 1876 komen voor omdat de stempels, die nog goed waren, in gebruik konden blijven. De stempels die waren afgekeurd, werden vervangen door gewone dagtekeningstempels.

Formaat en kleur stempelinkt

Het formaat van het stempel is 22 mm of 23 mm en had een afschroefbaar gedeelte met daarin het woord FRANCO. De kleur van de stempelinkt was voorgeschreven en moest zwart zijn. Toch komen afdrukken voor in groen of blauw en ook in rood.

Philatelistisch Maandblad

Artikel in 'Het Philatelistisch Maandblad' van november 1921, gepubliceerd door O.M. Vellinga: No.110. Datumstempel met takje en franco van 1866.

Deze stempel werd het eerst toegezonden aan Zeist (zie Tilburg) en wel op den zelfden datum waarop de eerste verstrekking van den tweeletterstempel, aan Amsterdam en Rotterdam, geschiedde, namelijk op 6 November 1866. Vervolgens werd hij aan 's-Gravenhage op 16 Februari 1867 en successievelijk aan de andere postkantoren verstrekt.

Bij de invoering op, 1 Januari 1869 van postzegels van 1 en 2 cent, hoofdzakelijk bestemd voor de frankering van dagbladen en verder gedrukte stukken, krachtens het Koninklijk Besluit van 3 December 1868 (Staatsblad no. 149), werd bij circ; no.737 van 12 December 1868 de franco-dagteekeningstempel, vernietigingsstempel voor deze postzegels. Daarbij toch was bepaald in Artikel 14 "De vernietiging der postzegels. waarmede de gedrukte stukken zijn voorzien, geschiedt door middel van den franco-dagteekeningstempel van het kantoor van afzending. Postzegels op brieven worden voortdurend door den stempel »Franco« vernietigd.

Ook bleef de franco-dagteekeningstempel dienst doen als de frankeering niet geschiedde met postzegels. En wel blijktens het navolgende:

Artikel 9.

De met gereed geld gefrankeerde drukwerken, die, ingevolge het bepaalde bij het vorige artikel, van de aantekening ambtshalve van postzegels zijn vrijgesteld, worden even als tot dusverre van den franco dagteekeningstempel voorzien.

Bij artikel 8 was namelijk bepaald dat het ambtshalve voorzien met postzegels, hetgeen was voorgeschreven indien de frankeering met geld plaats vond, met machtiging van het Hoofdbestuur der Posten achterwege zoude kunnen blijven, als de dagbladen of andere stukken gewoonlijk met groote hoeveelheden tegelijk ter post worden bezorgd. En wel omdat de aanhechting van postzegels dan in den regel niet uitvoerbaar zoude zijn. Echter moest het port in elk geval door middel van postzegels worden gekweten, wanneer deze stukken bestemd waren voor de plaats zelve waar het postkantoor van afzending was gevestigd of voor het arrondissement van dat postkantoor.

De franco-dagteekeningstempel is in gebruik gebleven tot in 1876. Bij Circ. no.986 van 13 Januari 1876 werd bepaald in:

Artikel 6.

De franco-dagteekeningstempel, tot dusverre op de postkantoren in gebruik voor de vernietiging van de frankeerzegels op de dagbladen en verder gedrukte stukken wordt afgeschaft.

De frankeerzegels op de bedoelde stukken worden voor 't vervolg onbruikbaar gemaakt met een gewonen dagteekeningstempel, in zwarten inkt afgedrukt.

De vernietiging der frankeerzegels op de monsters en stalen van koopwaren geschiedt algemeen met den nummerstempel, bedoeld bij art. 1 der circulaire no.747. Het buiten gebruik stellen van den franco-dagteekeningstempel geschiedt naar gelang die voorwerpen door afslijting als anderszins niet meer dienen kunnen, zoodat op de kantoren waar de franco-dagteekeningstempels nog in goeden staat zijn, zij voorloopig nog tot het vernietigen van de frankeerzegels op de gedrukte stukken in gebruik blijven.

Art. 3 der circulaire no.747 komt tengevolge der vorenstaande voorschriften te vervallen.

Deze circ. no.747 d.d. 16 Maart 1869, waarbij de "nommerstempel" dit is de officieele benaming, zodat de benaming "puntstempel" of "prikstempel" ten onrechte wordt gebezigd) is ingevoerd, is reeds uitvoerig besproken in het Maandblad no.8 van Augustus 1912.

En in no. 14 van Februari 1913 de kleine rondstempel, welke ingevolge circ. no. 1025 van 11 April 1877 in gebruik is gesteld.

Pseudo takjestempels

De gegevens zijn ontleend aan het artikel van de heer A.P. de Goede in De Postzak, uitgave van Po&Po, nummer 192.

Het franco ornament werd van het 'franco takjestempel' afgeschroefd om het stempel als takjestempel te kunnen gebruiken. Dat kan om diverse redenen gedaan zijn. De meest voor de hand liggende redenen waren:

- 1 Het beschadigd raken van het vrij kwetsbare franco ornament.*
- 2 Het bewust afschroeven van het franco ornament om het stempel als gewoon dagteekeningstempel te kunnen gebruiken wanneer het gewone dagteekeningstempel in het ongereede was geraakt.*
- 3 De noodzaak een extra dagteekeningstempel beschikbaar te hebben in de tijd nadat het franco takjestempel officieel in januari 1876 was afgeschaft. Van veel van deze stempels is het gebruik dan ook bekend na 1876.*

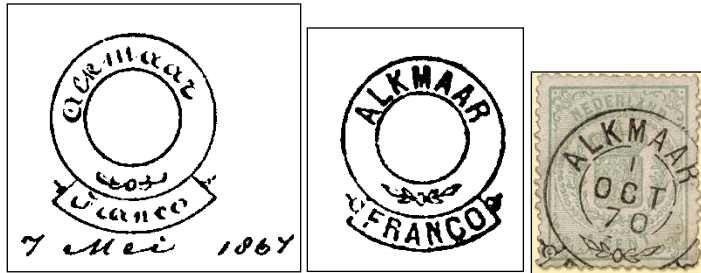
Het artikel van de heer De Goede is voor de volledigheid aan het einde van de inventarisatie FRANCO takjestempels opgenomen.

ALKMAAR (NH)

ALKMAAR FRANCO

FTPK 0001

1867-05-07

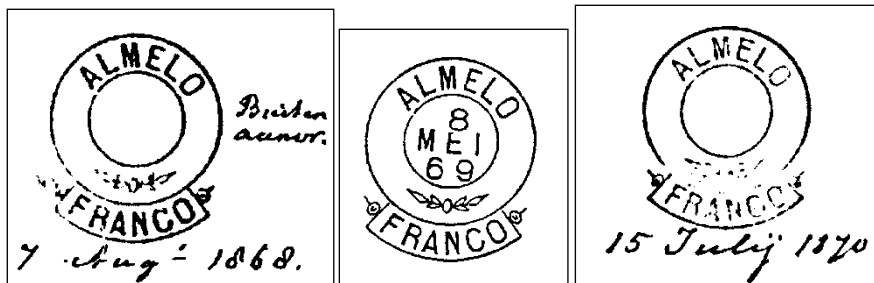
In het stempelboek is een getekende afbeelding aangebracht van het franco takjestempel met de verstrekingsdatum 7 mei 1867. In de afbeelding zijn geen karakters opgenomen. Een afdruk in het stempelboek, aangelegd in 1855, heeft eveneens geen karakters.

ALMELO (OV)

ALMELO FRANCO

FTPK 0002 ALMELO

1868-08-07

Een franco takjestempel werd, buiten aanvraag, uitgereikt op 7 augustus 1868. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel aangebracht met de datum 8 MEI 69. Een nieuw franco takjestempel werd uitgereikt op 15 juli 1870.

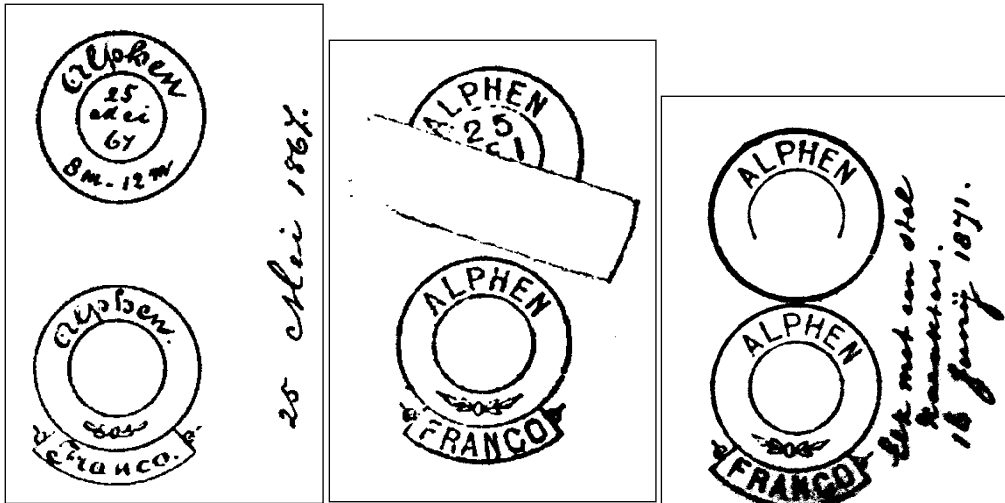
Op 29 februari 1872 werd het derde FRANCO takjestempel toegezonden, zonder karakters.

ALPHEN (ZH)

ALPHEN FRANCO

FTPK 0003

1867-05-25

In het stempelboek van het Museum voor Communicatie is het tweeletterstempel van ALPHEN getekend met de datum 25 mei 1867, tevens een FRANCO takjestempel. Een afdruk van het stempel is opgenomen in het stempelboek aangelegd vanaf 1855. Er zijn geen karakters opgenomen in het stempel. Het stempel werd verstrekt op 25 mei 1867.

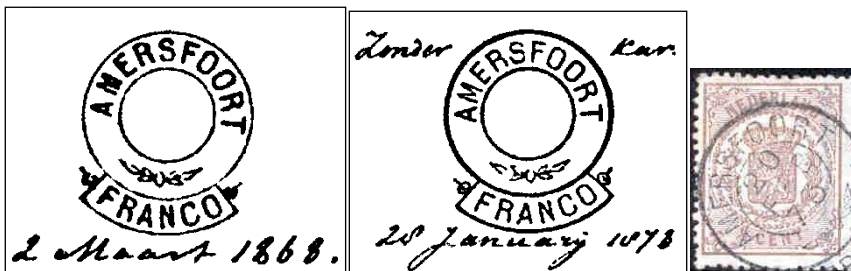
Een afdruk van het dagtekeningstempel is aangebracht op 16 juni 1871, met daarbij een stel karakters. Het is echter niet duidelijk of deze karakters bestemd waren voor het tweeletterstempel of het FRANCO takjestempel.

AMERSFOORT (UT)

AMERSFOORT FRANCO

FTPK 0004

1868-03-02

Het eerste FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 2 maart 1868.

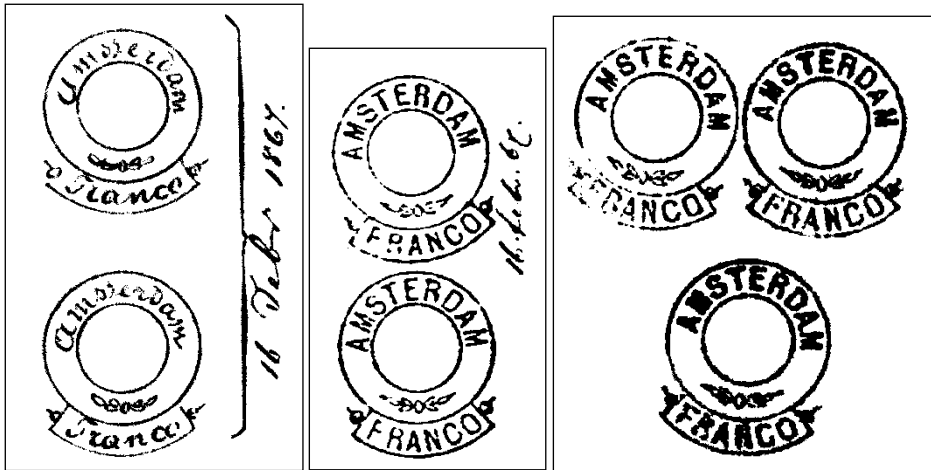
Een nieuw franco takjestempel werd uitgereikt op 28 januari 1873.

AMSTERDAM (NH)

AMSTERDAM FRANCO

FTPK 0005

1867-02-16

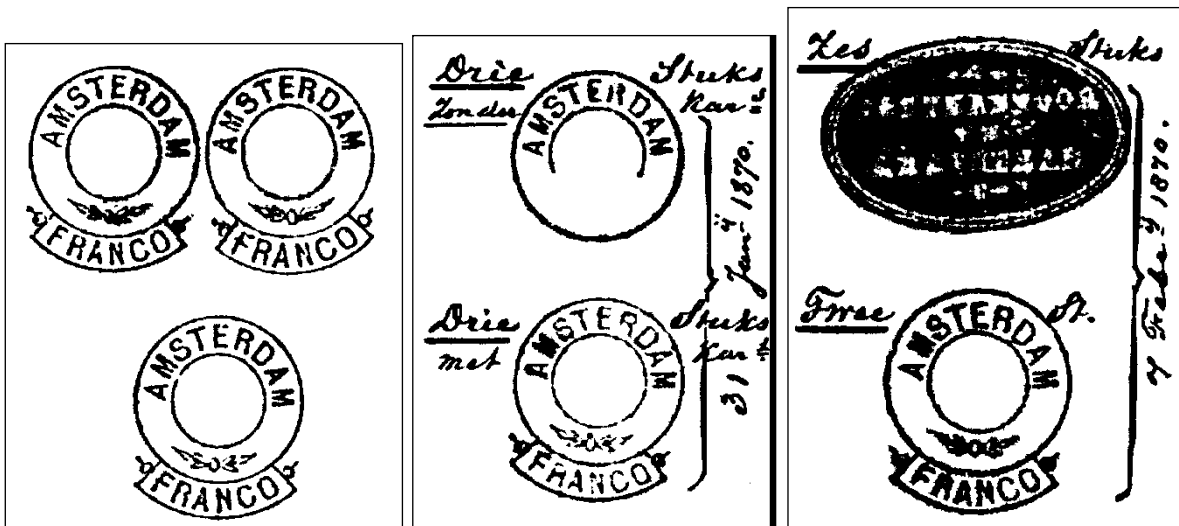

De eerste twee franco takjestempels werden uitgereikt op 16 februari 1867. Deze stempels zijn getekend weergegeven in het nieuwe stempelboek. In het stempelboek, aangelegd vanaf 1855, zijn afdrucken van de twee stempels aangebracht, zonder karakters.

Op 28 september 1868 werden drie nieuwe FRANCO takjestempels uitgereikt. In de afdrucken zijn geen karakters aangebracht.

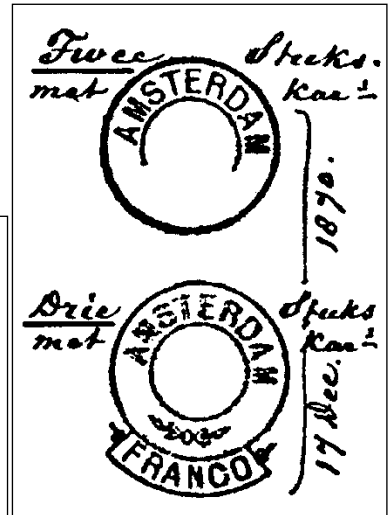
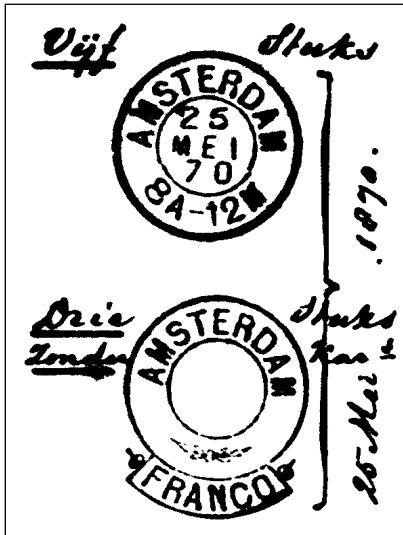
In het stempelboek van De Munt is een afdruk van een van de stempels aangebracht met de datum 1 APR 68.

Verder drie FRANCO takjestempels op 10 oktober 1868.

Op 31 januari 1870 werden weer drie FRANCO takjestempels verstrekt, met karakters.

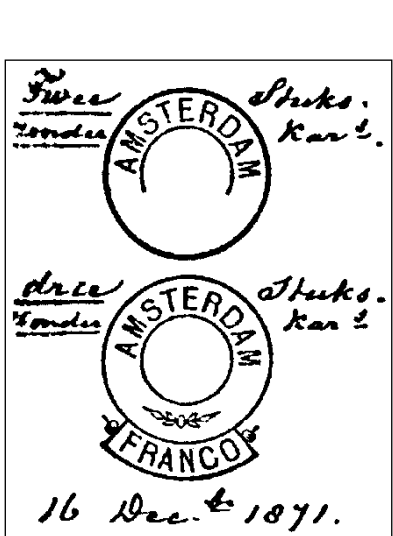
Naast zes laccachetten werden op 7 februari 1870 twee FRANCO takjestempels uitgereikt.

Drie FRANCO takjestempels werden, zonder karakters, toegezonden op 25 mei 1870.
 Op 2 juni 1870 werden nogmaals drie FRANCO takjestempels verstrekt.
 De laatste verstrekking van FRANCO takjestempels in 1870 was op 17 december.
 Bij deze stempels waren karakters gevoegd.

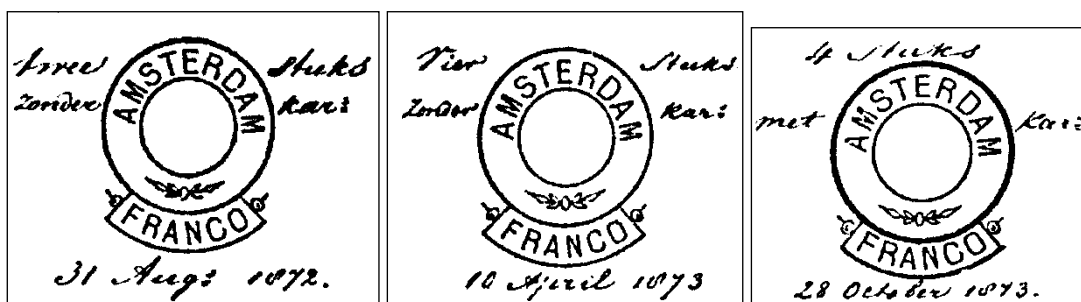
Op 11 mei 1871 werden drie FRANCO takjestempels toegezonden, zonder karakters.
 Zes FRANCO takjestempels werden, zonder karakters, verstrekt op 15 juli 1871.

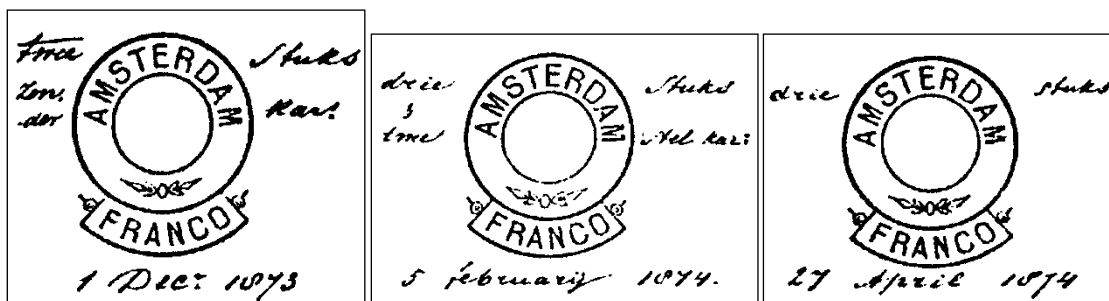
Zonder karakters werden drie FRANCO takjestempels toegezonden op 16 december 1871.
 Op 16 januari 1872 werden weer drie FRANCO takjestempels verstrekt, nu met karakters.

Tien dagen later, op 26 januari 1872, volgden nog drie FRANCO takjestempels, ook met karakters. Op 16 april 1872 werden twee FRANCO takjestempels verstrekt, zonder karakters. Twee FRANCO takjestempels werden, zonder karakters, op 13 juli 1872 toegezonden.

Nogmaals werden twee FRANCO takjestempels zonder karakters verstrekt, nu op 31 augustus 1872. Vier FRANCO takjestempels werden verzonden op 10 april 1873. Zonder karakters. Op 28 oktober 1873 werden weer vier FRANCO takjestempels toegezonden, nu met karakters.

Twee FRANCO takjestempels werden, zonder karakters, verstrekt op 1 december 1873. Op 5 februari 1874 werden drie FRANCO takjestempels toegezonden, waarvan twee met karakters. Drie stuks FRANCO takjestempels werden verzonden op 27 april 1874. Daarbij is niet vermeld of dit met of zonder karakters was.

Op 15 juli 1874 werden tien FRANCO takjestempels verstrekt, waarvan vijf met karakters. Vijf stuks FRANCO takjestempels werden toegezonden op 2 januari 1875, zonder karakters. Op 18 januari 1875 volgde nog een FRANCO takjestempel. Dit was het laatste FRANCO takjestempel dat is uitgereikt.

Pseudo takjestempel

AMSTERDAM

PTPK 0001

1872-1875

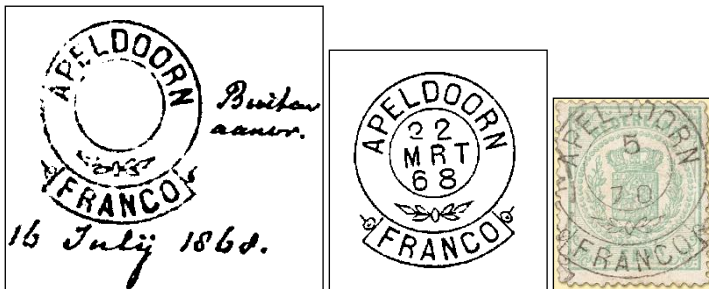
Het aantal bekende afdrucken van dit stempel bedroeg in het jaar 2014 twee stuks.
De vroegste datum is van 18 januari 1872 en de laatste datum van 3 mei 1875.

APELDOORN (GD)

APELDOORN FRANCO

FTPK 0006

1868-07-16

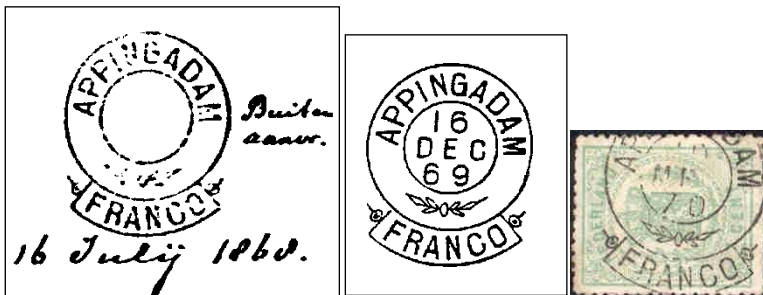
Op 16 juli 1868 werd een FRANCO takjestempel (*buiten aanvraag*) uitgereikt. Een afdruk van dit stempel is ook aangebracht in het stempelboek van De Munt met de datum 22 MRT 68.

APPINGADAM (GR)

APPINGADAM FRANCO

FTPK 0007

1868-07-16

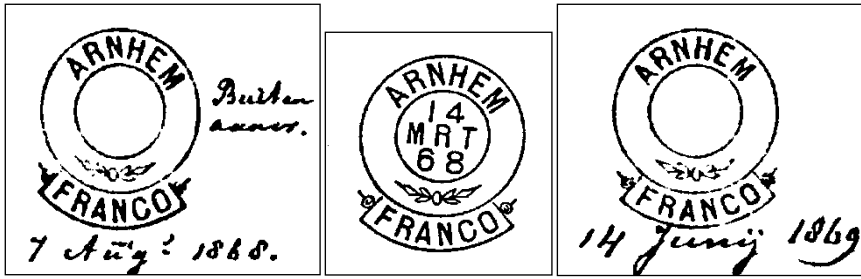
Een FRANCO takjestempel (*buiten aanvraag*) werd verstrekt op 16 juli 1868.
Ook hiervan is een afdruk aangebracht in het stempelboek van De Munt, met de datum 16 DEC 69.

ARNHEM (GD)

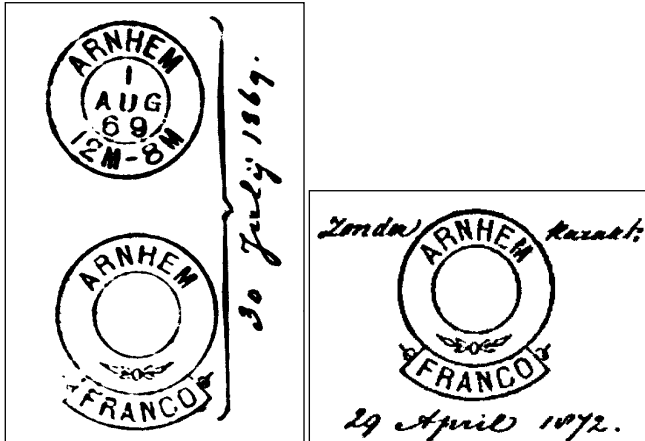
ARNHEM FRANCO

FTPK 0008

1868-08-07

Op 7 augustus 1868 werd, *buiten aanvraag*, een FRANCO takjestempel uitgereikt. Hiervan is ook een afdruk aangebracht in het stempelboek van De Munt met de datum 14 MRT 68. Verder een nieuw franco takjestempel op 14 juni 1869.

Op 30 juli 1869 werd weer een FRANCO takjestempel verstrekt. Een FRANCO takjestempels werd toegezonden op 29 april 1872, zonder karakters.

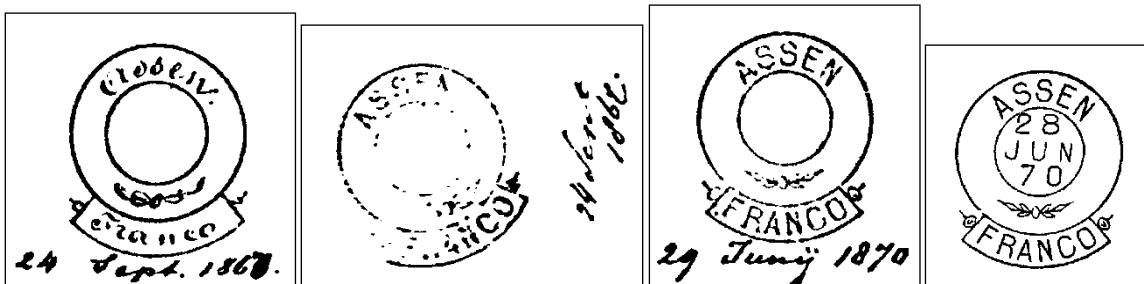
Op 28 januari 1873 volgde weer een FRANCO takjestempel, zonder karakters. De laatste twee FRANCO takjestempels werden op 28 oktober 1875 toegezonden, waarvan één met karakters.

ASSEN (DR)

ASSEN FRANCO

FTPK 0009

1867-09-24

Het eerste franco takjestempel werd uitgereikt op 24 september 1867. Dit stempel is getekend weergegeven in het nieuwe stempelboek. In het stempelboek, aangelegd vanaf 1855, is een afdruk van het stempel opgenomen, zonder karakters.

Op 29 juni 1870 werd een nieuw FRANCO takjestempel verzonden. Hiervan is een afdruk opgenomen in het stempelboek van De Munt met de datum 28 JUN 70.

BERGEN OP ZOOM (NB)

BERGEN OP ZOOM FRANCO

FTPK 0010

1868-03-02

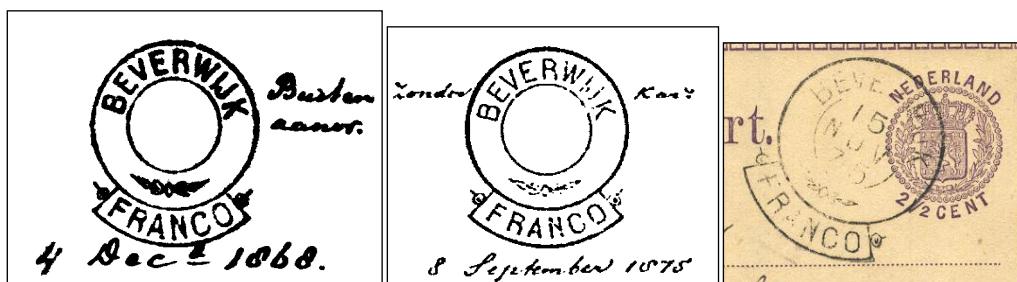
Een franco takjestempel werd toegezonden op 2 maart 1868.

BEVERWIJK (NH)

BEVERWIJK FRANCO

FTPK 0011

1868-12-04

Een FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, verzonden op 4 december 1868.

Op 8 september 1875, werd nog een FRANCO takjestempel uitgereikt, zonder karakters.

BODEGRAVEN (ZH)

BODEGRAVEN FRANCO

FTPK 0012

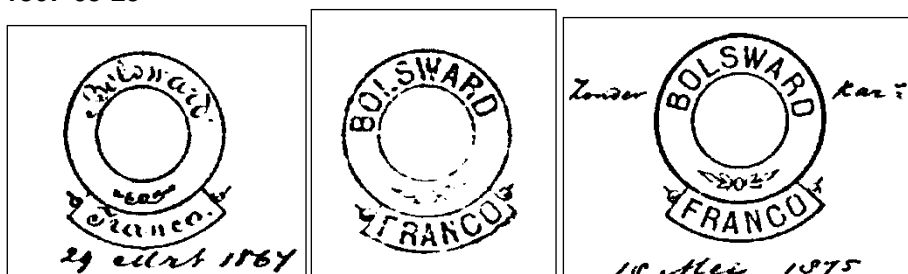
1870-04-20

Op 20 april 1870 werd het tweeletterstempel verstrekt, samen met het FRANCO takjestempel. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van dit stempel opgenomen met de datum 2 OCT 70.

BOLSWARD (FR)

Provincie Friesland
 BOLSWARD FRANCO
 FTPK 0013
 1867-03-29

In het nieuwe stempelboek is een getekende afbeelding van het FRANCO takjestempel opgenomen met de verstrekingsdatum 29 maart 1867. Een afdruk van het stempel is opgenomen in het stempelboek, aangelegd vanaf 1855, zonder karakters.

Op 18 mei 1875 volgde nog een FRANCO takjestempel, zonder karakters.

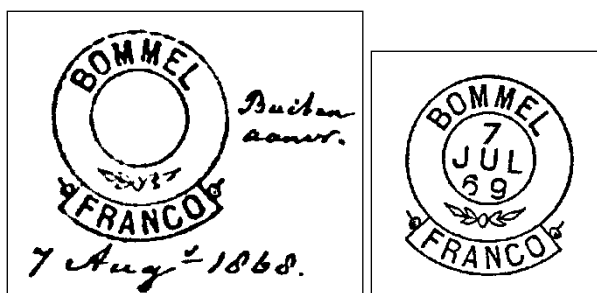
Pseudo takjestempel

BOLSWARD
 PTPK 0002

Op 17 augustus 1872 vond een spoedaanvraag plaats voor een nieuw dagtekeningstempel. Een nieuw tweeletterstempel werd echter pas op 23 augustus 1877 verstrekt.

BOMMEL (GD)

BOMMEL FRANCO
 FTPK 0014
 1868-08-07

Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, uitgereikt op 7 augustus 1868.
 Een afdruk van dit stempel komt voor in het stempelboek van De Munt met de datum 7 JUL 69.
 Zie tevens ZALT-BOMMEL.

BOSKOOP (ZH)

BOSKOOP FRANCO

FTPK 0015

1871-10-31

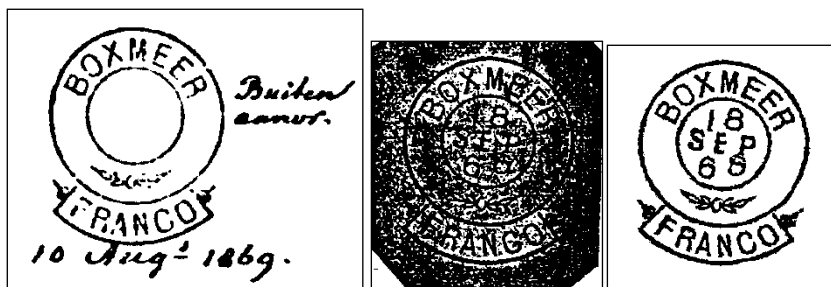
Een stempel met tweeletter karakters werd verstrekt op 31 oktober 1871 samen met het FRANCO takjestempel aan het toen nieuwe postkantoor Boskoop. Een afdruk van het FRANCO takjestempel is aanwezig in het stempelboek van De Munt met de datum 28 MEI 1871.

BOXMEER (NB)

BOXMEER FRANCO

FTPK 0016

1869-08-10

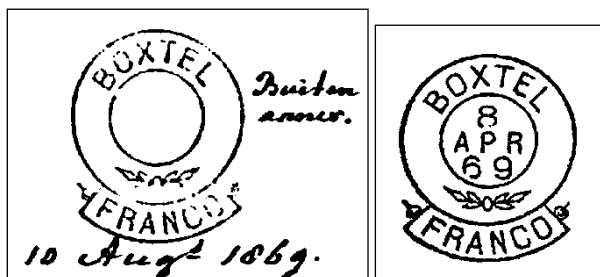
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 10 augustus 1869 uitgereikt. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel aangebracht op een stukje donker papier, dat op de stempelbladzijde is geplakt. De afdruk is nauwelijks herkenbaar. Door het weghalen van de donkere achtergrond (door de auteur) bleef echter een duidelijke 'afdruk' over.

BOXTEL (NB)

BOXTEL FRANCO

FTPK 0017

1869-08-10

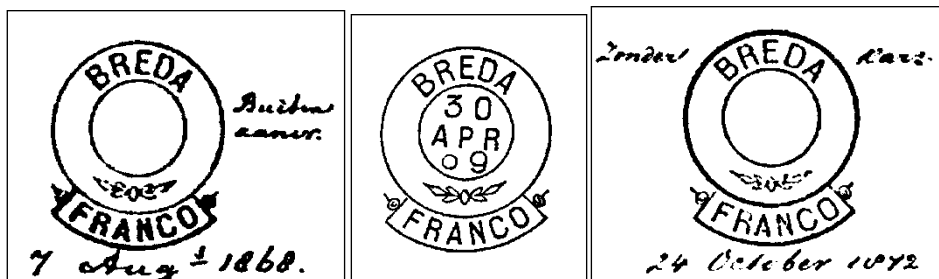
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, uitgereikt op 10 augustus 1869. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel opgenomen met de datum 8 APR 69.

BREDA (NB)

BREDA FRANCO

FTPK 0018

1868-08-07

Het eerste FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, uitgereikt op 7 augustus 1868. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel opgenomen met de datum 30 APR 69.

Op 24 oktober 1872 volgde het tweede FRANCO takjestempel, zonder karakters.

BRESKENS (ZL)

BRESKENS FRANCO

FTPK 0019

1869-08-10

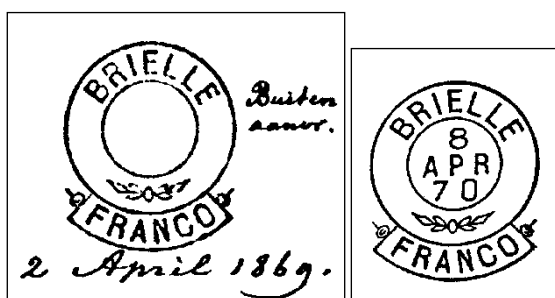
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 10 augustus 1869 toegezonden. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel opgenomen met de datum 9 JUL 69. Op 28 januari 1873 werd een nieuw FRANCO takjestempel, zonder karakters, verstrekt.

BRIELLE (ZH)

BRIELLE FRANCO

FTPK 0020

1869-04-02

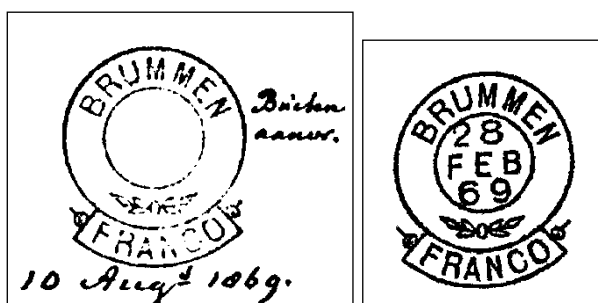
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 2 april 1869 verzonden. In het stempelboek van De Munt is een afdruk aangebracht met de datum 8 APR 70.

BRUMMEN

BRUMMEN FRANCO

FTPK 0021

1869-08-10

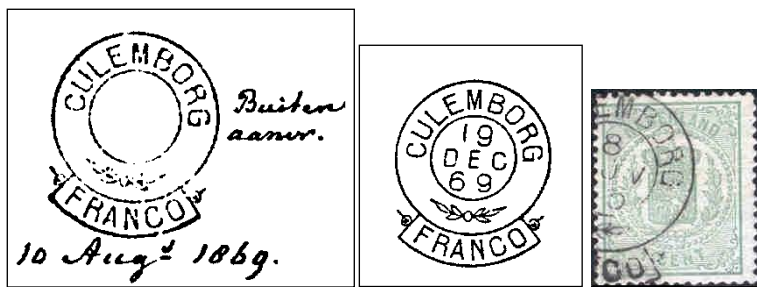
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 10 augustus 1869 uitgereikt. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel aangebracht met de datum 28 FEB 69.

CULEMBORG (GD)

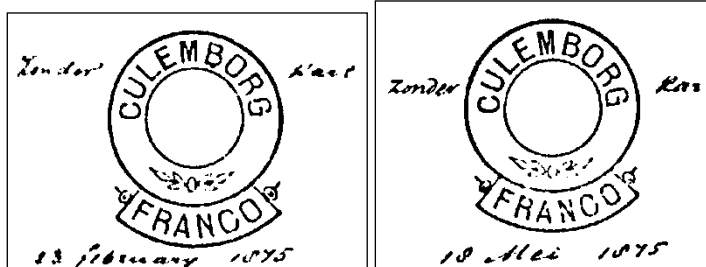
CULEMBORG FRANCO

FTPK 0022

1869-08-10

Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, uitgereikt op 10 augustus 1869. In het stempelboek van De Munt is een afdruk opgenomen met de datum 19 DEC 69.

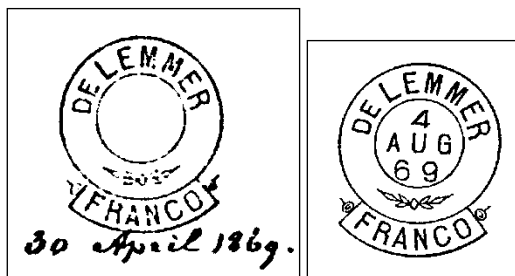
Op 23 februari 1875 werd een nieuw FRANCO takjestempel toegezonden, zonder karakters. Wederom zonder karakters werd een FRANCO takjestempel verstrekt op 18 mei 1875.

DE LEMMER (NH)

DE LEMMER FRANCO

FTPK 0023

1869-04-30

Het FRANCO takjestempel werd op 30 april 1869 toegezonden.

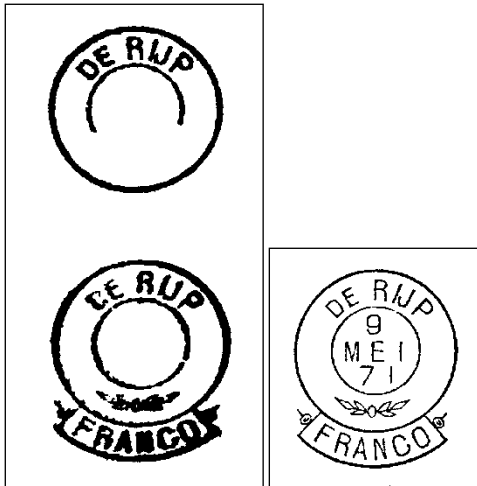
Een afdruk van dit stempel is aangebracht in het stempelboek van De Munt met de datum 4 AUG 69.

DE RIJP (NH)

DE RIJP FRANCO

FTPK 0024

1871-11-30

Op 30 november 1871 werd het tweeletterstempel verstrekt, samen met een FRANCO takjestempel aan het nieuwe postkantoor De Rijp.

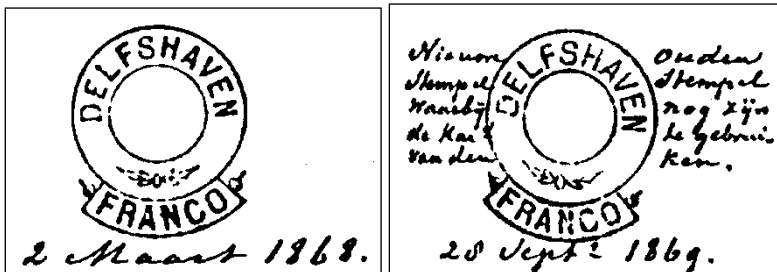
Ook komt een afdruk van het FRANCO takjestempel voor met de datum 9 MEI 71 in het stempelboek van De Munt.

DELFSHAVEN (ZH)

DELFSHAVEN FRANCO

FTPK 0025

1868-03-02

Het FRANCO takjestempel werd op 2 maart 1868 toegezonden.

Op 28 september 1869 volgde een nieuw FRANCO takjestempel.

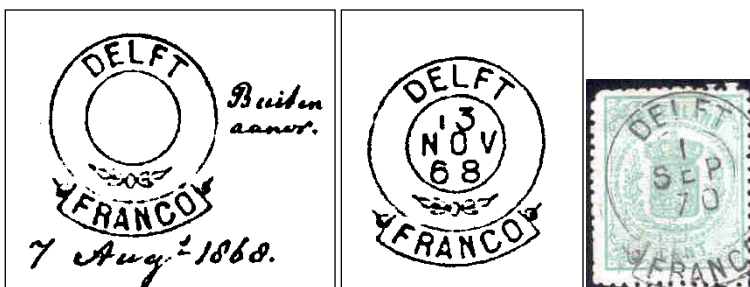
Bij de afdruk is vermeld: *Nieuwe stempel waarbij de karakters van den ouden stempel nog zijn te gebruiken.*

DELFT (ZH)

DELFT FRANCO

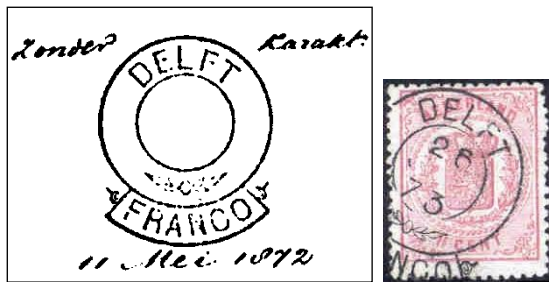
FTPK 0026

1868-08-07

Het eerste FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, uitgereikt op 7 augustus 1868.

In het stempelboek van De Munt is een afdruk aangebracht met de datum 13 NOV 68.

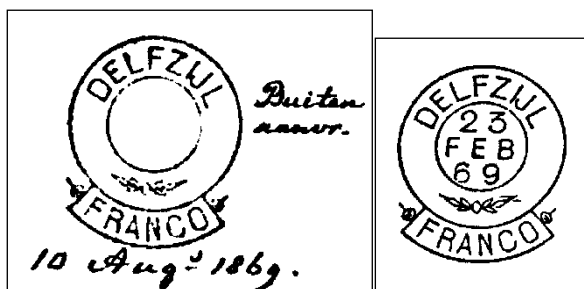
Op 11 mei 1872 werd een nieuw FRANCO takjestempel verstrekt, zonder karakters.

DELFIJL (GR)

DELFIJL FRANCO

FTPK 0027

1869-08-10

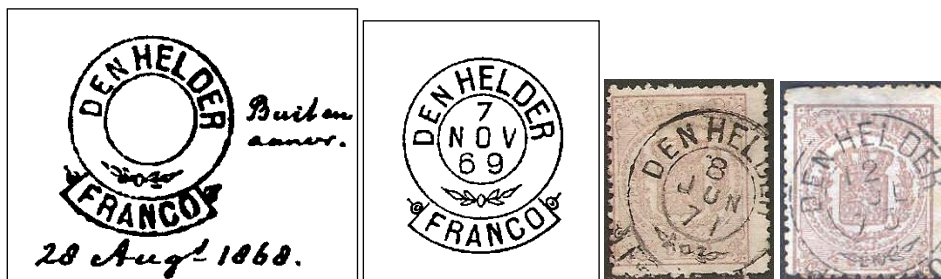
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, toegezonden op 10 augustus 1869. In het stempelboek van De Munt is een afdruk opgenomen met de datum 23 FEB 69.

DEN HELDER (NH)

DEN HELDER FRANCO

FTPK 0028

1868-08-28

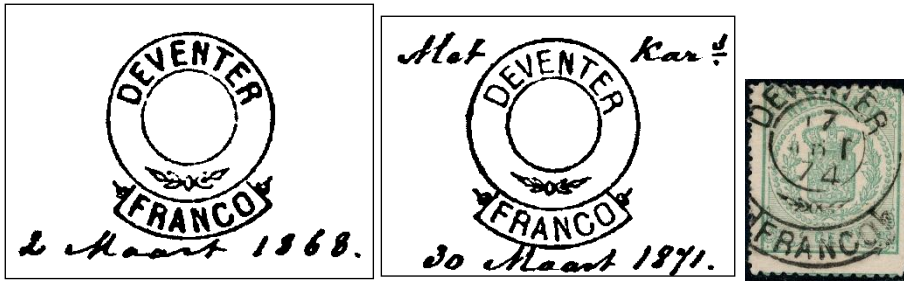
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 28 augustus 1868 toegezonden. Een afdruk van dit stempel werd aangebracht in het stempelboek van De Munt met de datum 7 NOV 69.

DEVENTER (OV)

DEVENTER FRANCO

FTPK 0029

1868-03-02

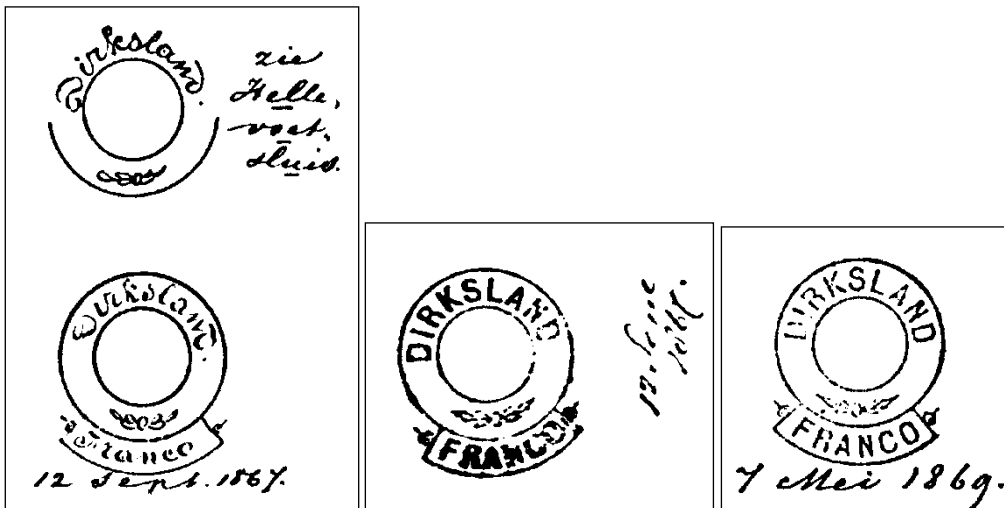
Het eerste FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 2 maart 1868.
Een nieuw FRANCO takjestempel werd toegezonden op 30 maart 1871, met karakters.

DIRKSLAND (ZH)

DIRKSLAND FRANCO

FTPK 0030

1867-09-12

Op 12 september 1867 werden een open takjestempel DIRKSLAND voor Hellevoetsluis en een FRANCO takjestempel uitgereikt. De getekende afbeeldingen van de stempels zijn opgenomen in het nieuwe stempelboek. In het stempelboek, aangelegd vanaf 1855, komt een afdruk voor van het FRANCO takjestempel, zonder karakters.

Een nieuw FRANCO takjestempel werd verstrekt op 7 mei 1869.

Op 29 juni 1870 werd een FRANCO takjestempel toegezonden.

In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel opgenomen, met de datum 5 JUN 69.

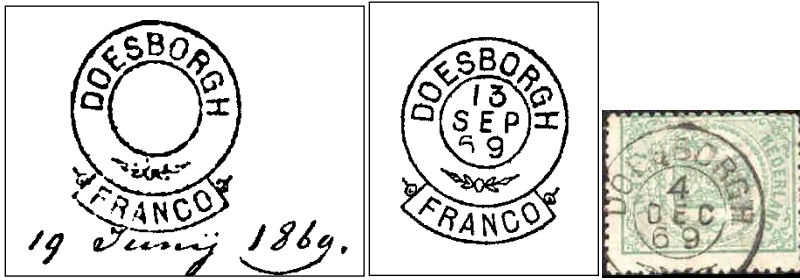
Op 27 januari 1872 volgde een nieuw FRANCO takjestempel.

DOESBORGH (GD)

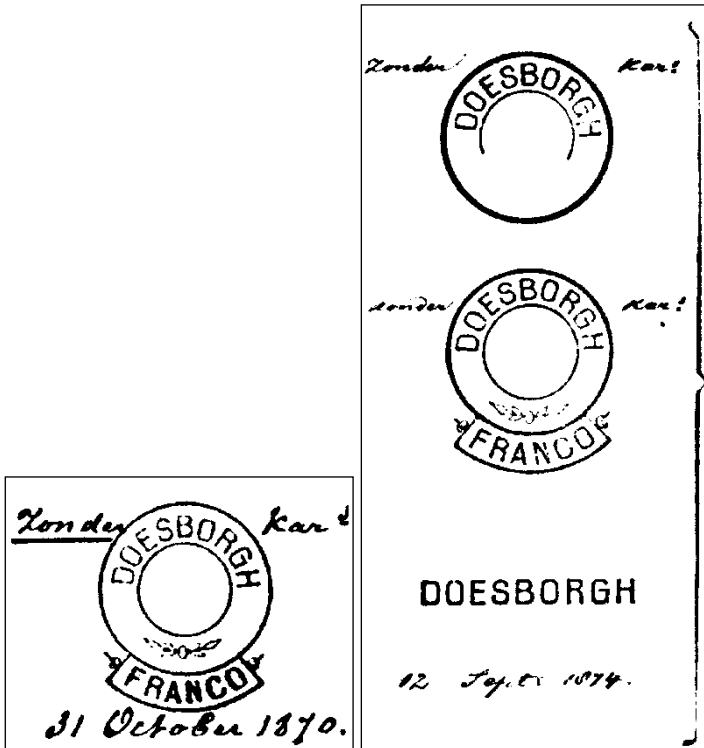
DOESBORGH FRANCO

FTPK 0031

1869-06-19

Het FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 19 juni 1869. Hiervan is een afdruk aangebracht in het stempelboek van De Munt, met de datum 13 SEP 69.

Zonder karakters werd op 31 oktober 1870 een nieuw FRANCO takjestempel toegezonden. Op 12 september 1874 volgde weer een FRANCO takjestempel, zonder karakters.

DOETINCHEM (GD)

DOETINCHEM FRANCO

FTPK 0032

1869-08-21

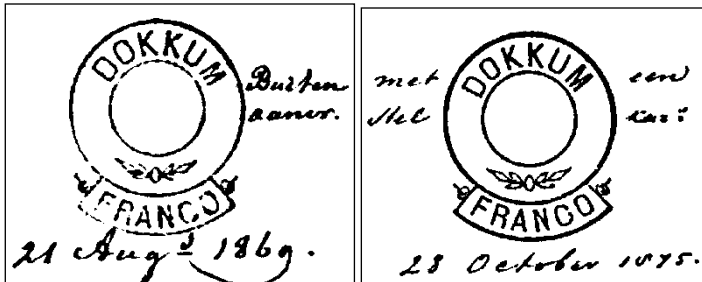
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 21 augustus 1869 uitgereikt.

DOKKUM (FR)

DOKKUM FRANCO

FTPK 0033

1869-08-21

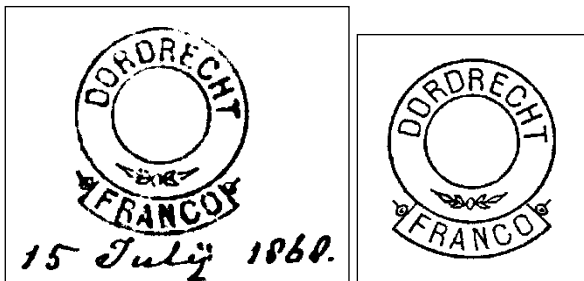
Op 21 augustus 1869 werd een FRANCO takjestempel (*buiten aanvraag*) verstrekt. Met een stel karakters werd op 28 oktober 1875 het tweede FRANCO takjestempel toegezonden.

DORDRECHT (ZH)

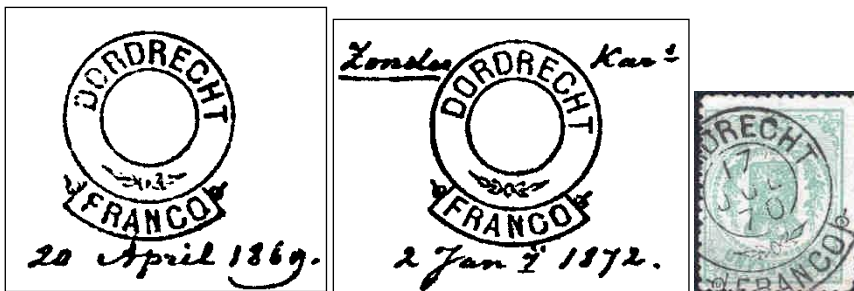
DORDRECHT FRANCO

FTPK 0034

1868-07-15

Op 15 juli 1868 werd het eerste FRANCO takjestempel uitgereikt. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel opgenomen, zonder karakters.

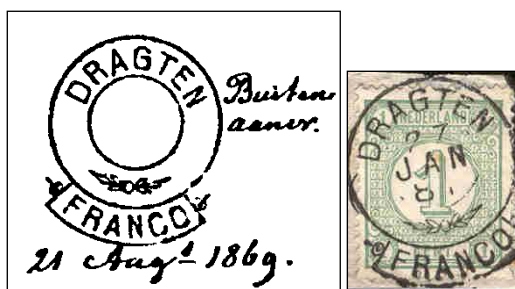
Een nieuw stempel volgde op 20 april 1869. Zonder karakters werd een FRANCO takjestempel toegezonden op 2 januari 1872.

DRAGTEN (FR)

DRAGTEN FRANCO

FTPK 0035

1869-08-21

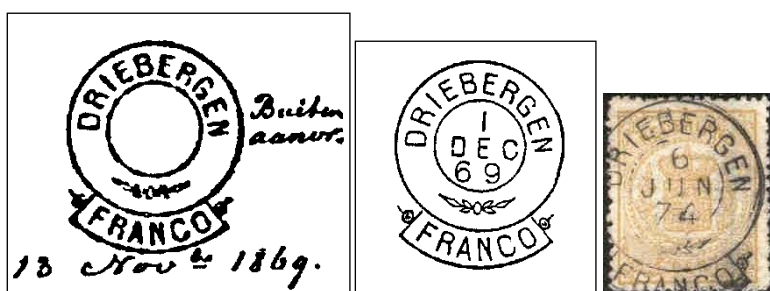
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, uitgereikt op 21 augustus 1869.

DRIEBERGEN (UT)

DRIEBERGEN FRANCO

FTPK 0036

1869-11-13

Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 13 november 1869 uitgereikt. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel aangebracht met de datum 1 DEC 69.

Pseudo takjestempel

DRIEBERGEN

PTPK 0003

1884

Afdrukken van het pseudo takjestempel bestaan naast die van het formeel verstrekte takjestempel (zie aldaar) verstrekt op 29 december 1865.

Op 26 maart 1884 werd een spoedaanvraag voor een nieuw dagtekeningstempel ingediend.

Een nieuw stempel (type kleinrond) werd verstrekt op 9 april 1884.

In het jaar 2001 waren drie afdrukken bekend.

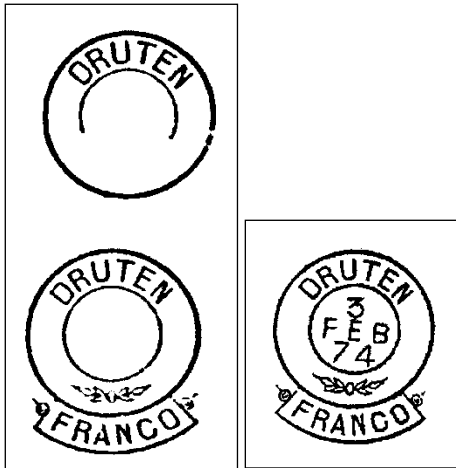
De vroegste was van 29 maart 1884 en de laatste van 7 april 1884.

DRUTEN (GD)

DRUTEN FRANCO

FTPK 0037

1874-08-01

Het tweeletterstempel en het FRANCO takjestempel werden op 1 augustus 1874 aan het postkantoor Druten verstrekt. Een afdruk van het FRANCO takjestempel komt voor in het stempelboek van De Munt met de datum 3 FEB 74.

Pseudo takjestempel

DRUTEN

PTPK 0004

??

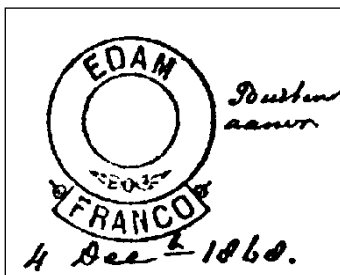
Het bestaan van een pseudo takjestempel werd gemeld in het boek van P.C. Korteweg, niet in het boek van O.M. Vellinga. Het jaar van eventueel gebruik is niet bekend.

EDAM (NH)

EDAM FRANCO

FTPK 0038

1868-12-04

Het FRANCO takjestempel werd op 4 december 1868 toegezonden (*buiten aanvraag*).

EINDHOVEN (NB)

EINDHOVEN FRANCO

FTPK 0039

1868-03-02

Het eerste FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 2 maart 1868.

Een nieuw FRANCO takjestempel werd toegezonden op 28 januari 1873, zonder karakters.

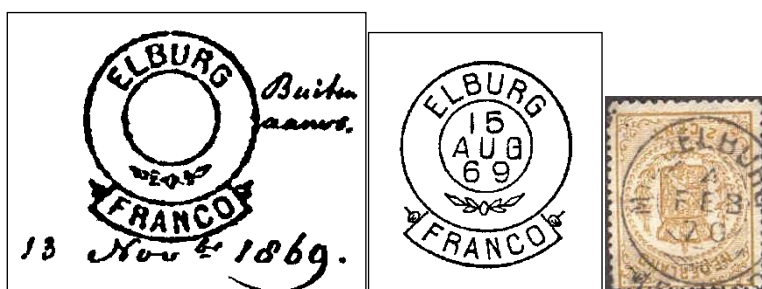
Op 27 juli 1874 volgde nog een FRANCO takjestempel, eveneens zonder karakters.

ELBURG (GD)

ELBURG FRANCO

FTPK 0040

1869-11-13

Het FRANCO takjestempel werd op 13 november 1869 (*buiten aanvraag*) toegezonden. Een afdruk van dit stempel is ook aangebracht in het stempelboek van De Munt met de datum 15 AUG 69.

ENKHUIZEN (NH)

ENKHUIZEN FRANCO

FTPK 0041

1869-04-02

Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 2 april 1869 uitgereikt.

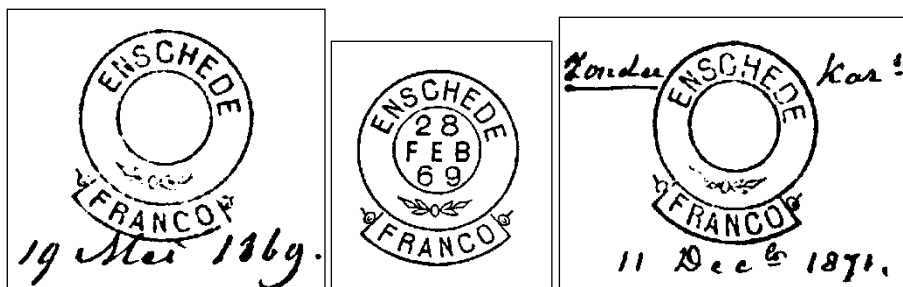
In het stempelboek van De Munt is een afdruk aangebracht met de datum 30 MRT 70.

ENSCHEDÉ (OV)

ENSCHEDÉ FRANCO

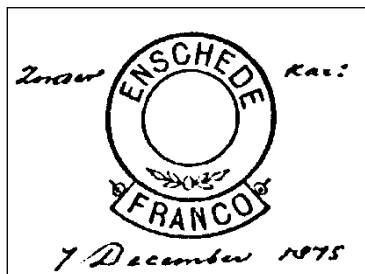
FTPK 0042

1869-05-19

Het FRANCO takjestempel werd op 19 mei 1869 toegezonden. Een afdruk van dit stempel is opgenomen in het stempelboek van De Munt met de datum 28 FEB 69.

Een nieuw FRANCO takjestempel volgde op 11 december 1871, zonder karakters.

Het derde FRANCO takjestempel werd op 7 december 1875 toegezonden, eveneens zonder karakters.

Pseudo takjestempel

ENSCHÉDE

PTPK 0005

1872

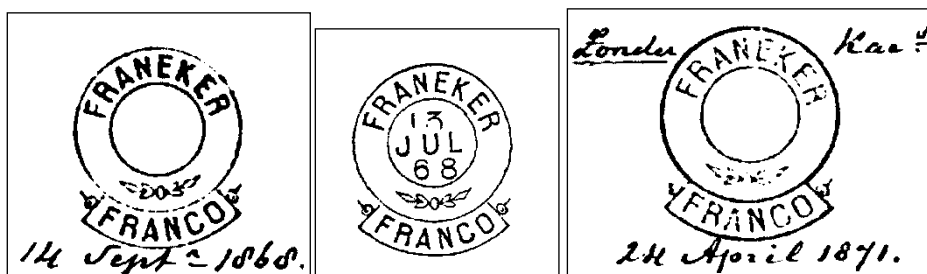
Op 7 februari 1872 vond een aanvraag plaats voor een dagtekeningstempel. Op 29 februari 1872 werd een tweeletterstempel, zonder karakters, verstrekt. In het jaar 2001 waren vier afdrukken bekend van het pseudo takjestempel. De vroegste datum was 21 februari 1872 en de laatste datum 26 februari 1872.

FRANEKER (FR)

FRANEKER FRANCO

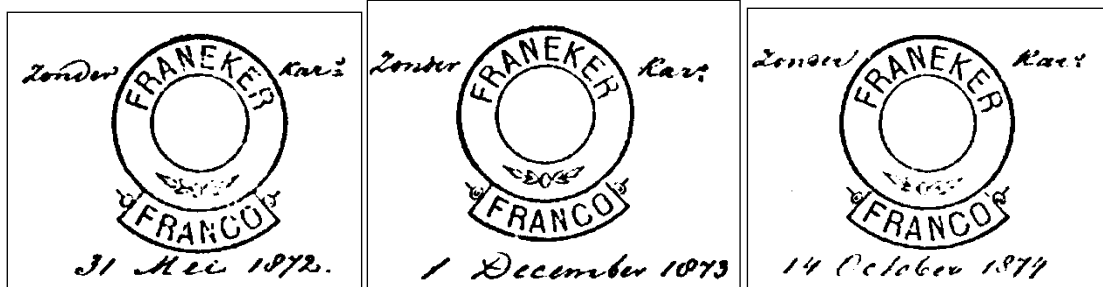
FTPK 0043

1868-09-14

Het FRANCO takjestempel werd op 14 september 1868 toegezonden. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van dit stempel aangebracht met de datum 13 JUL 68.

Een nieuw FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 24 april 1871, zonder karakters.

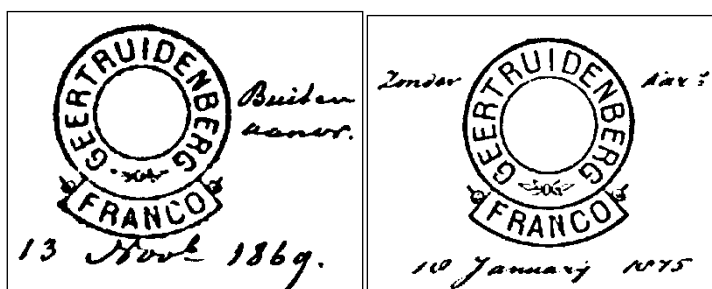
Al het jaar daarop, op 31 mei 1872, werd weer een FRANCO takjestempel toegezonden, eveneens zonder karakters. Een nieuw FRANCO takjestempel werd, zonder karakters, verstrekt op 1 december 1873. Het laatste FRANCO takjestempel werd, weer zonder karakters, uitgereikt op 14 oktober 1874.

GEERTRUIDENBERG (NB)

GEERTRUIDENBERG FRANCO

FTPK 0044

1869-11-13

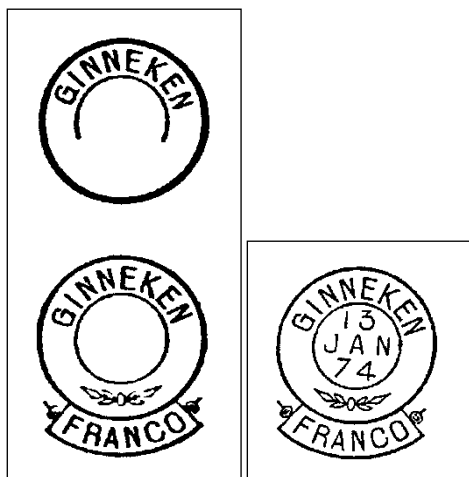
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, verstrekt op 13 november 1869. Het tweede FRANCO takjestempel werd toegezonden op 18 januari 1875, zonder karakters.

GINNEKEN (NB)

GINNEKEN FRANCO

FTPK 0045

1874-07-01

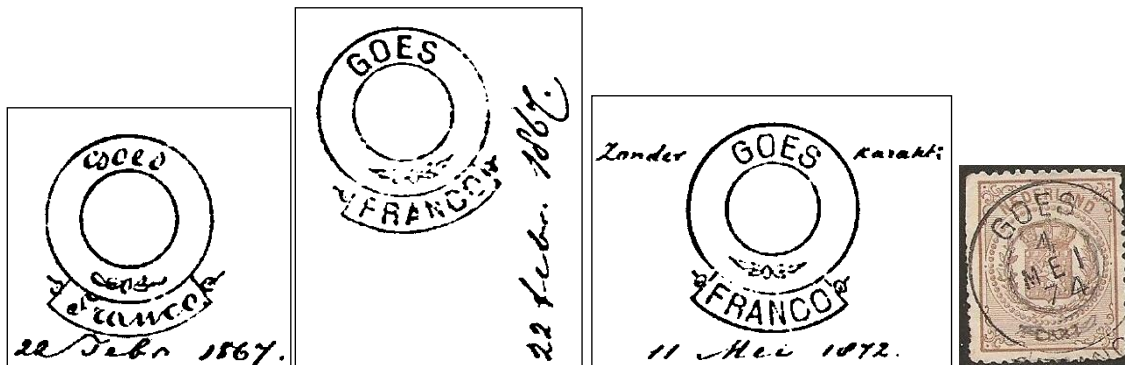
Op 1 juli 1874 werden het tweeletterstempel en het franco takjestempel aan het nieuwe postkantoor Ginneken toegezonden. In het stempelboek van De Munt is een afdruk aangebracht van het FRANCO takjestempel met de datum 13 JAN 74. Het postkantoor Ginneken ontving één FRANCO takjestempel.

GOES (ZL)

GOES FRANCO

FTPK 0046

1867-02-22

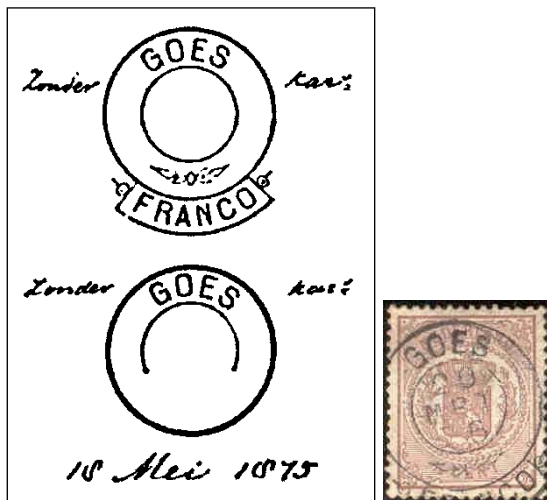

Het FRANCO takjestempel werd op 22 februari 1867 uitgereikt.

Het stempel is getekend weergegeven in het nieuwe stempelboek.

In het stempelboek, aangelegd vanaf 1855, is een afdruk van het stempel aangebracht, zonder karakters.

Een nieuw FRANCO takjestempel werd op 11 mei 1872 uitgereikt, zonder karakters.

Op 18 mei 1875 volgde een nieuw tweeletter dagtekeningstempel, zonder karakters, met een nieuw FRANCO takjestempel, eveneens zonder karakters.

Pseudo takjestempel

GOES

PTPK 0005Y

Op een drukwerk verzonden vanuit Gorinchem naar Amersfoort met aankomststempel 28 december 1866. De geadresseerde was verhuisd naar Kortgene en is de volgende dag doorgezonden via Goes, alwaar een afdruk is aangebracht van het pseudo takjestempel GOES.

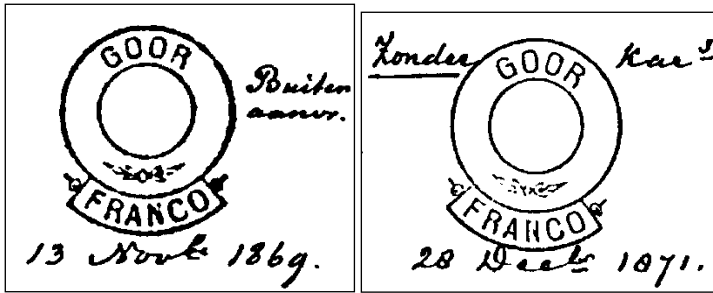
Een afbeelding van de afdruk is nog niet beschikbaar.

GOOR (OV)

GOOR FRANCO

FTPK 0047

1869-11-13

Het eerste FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 13 november 1869 (*buiten aanvraag*).
 Het tweede FRANCO takjestempel werd, zonder karakters, op 28 december 1871 toegezonden.

Pseudo takjestempel

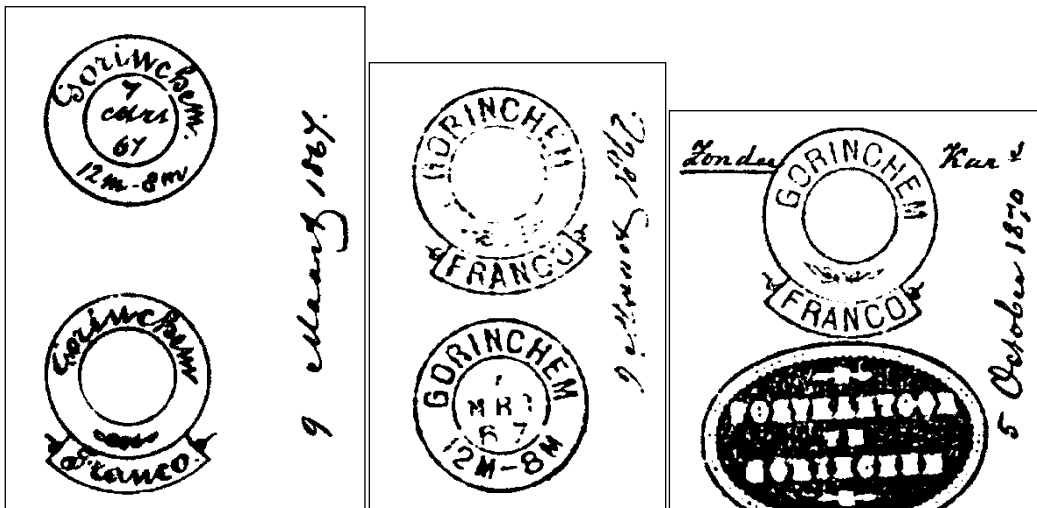
GOOR
 PTPK 0006

Het bestaan van het pseudo takjestempel werd gemeld in het boek van P.C. Korteweg, niet in het boek van O.M. Vellinga.

GORINCHEM (ZH)

GORINCHEM FRANCO
 FTPK 0048
 1867-03-09

Een getekende afdruc van het FRANCO takjestempel is opgenomen in het nieuwe stempelboek met de verstrekingsdatum 9 maart 1867. In het stempelboek, aangelegd vanaf 1855, is een afdruc van het stempel aangebracht, zonder karakters.
 Een nieuw FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 5 oktober 1870, zonder karakters.

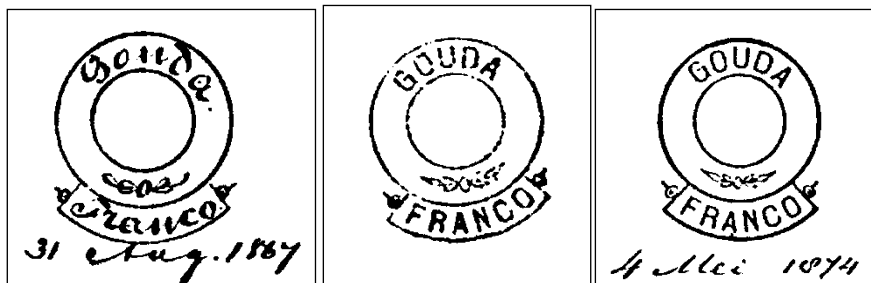
Op 3 augustus 1871 werd een nieuw FRANCO takjestempel toegezonden, zonder karakters. Een FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 12 september 1874, weer zonder karakters. Het laatste FRANCO takjestempel werd, zonder karakters, verstrekt op 3 juli 1875.

GOUDA (ZH)

GOUDA FRANCO

FTPK 0049

1867-08-31

Een FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 31 augustus 1867. Het stempel is getekend weergegeven in het nieuwe stempelboek. In het stempelboek, aangelegd vanaf 1855, is een afdruk van het stempel aangebracht, zonder karakters.

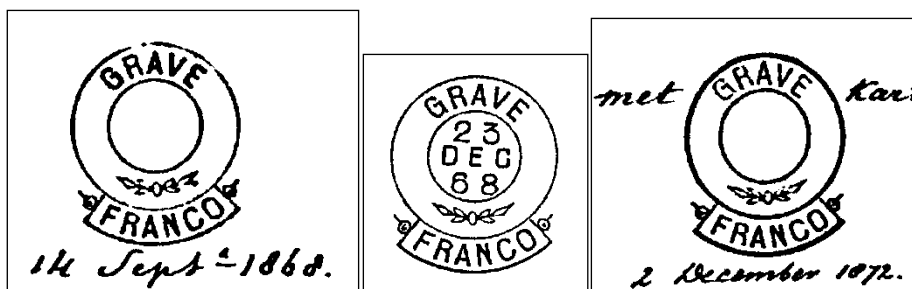
Op 4 mei 1874 werd nog een FRANCO takjestempel uitgereikt.

GRAVE (NB)

GRAVE FRANCO

FTPK 0050

1868-09-14

Het FRANCO takjestempel werd op 14 september 1868 toegezonden. Een afdruk van dit stempel is aangebracht in het stempelboek van De Munt met de datum 23 DEC 68.
Op 2 december 1872 werd een nieuw FRANCO takjestempel toegezonden, met karakters.

Pseudo takjestempel

GRAVE

PTPK 0007

1869-1870

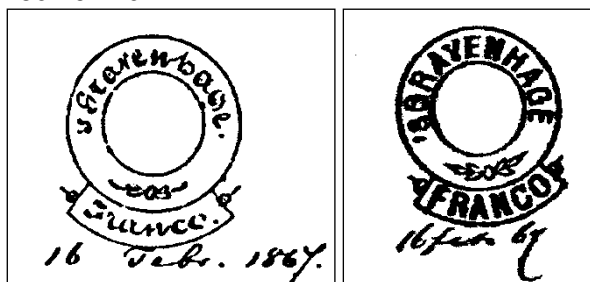
Op 2 december 1869 vond een aanvraag plaats voor een dagtekeningstempel. Een nieuw tweeletterstempel werd verstrekt op 31 januari 1870. In het jaar 2014 waren vier afdrucken bekend van het pseudo takjestempel. De vroegste datum was 6 januari 1869 en de laatste datum 31 januari 1870.

's-GRAVENHAGE (ZH)

'sGRAVENHAGE FRANCO

FTPK 0051

1867-02-16

Op 16 februari 1867 werd het FRANCO takjestempel uitgereikt. Hiervan is een getekende afbeelding in het nieuwe stempelboek opgenomen. In het stempelboek, aangelegd vanaf 1855, is een afdruk van het stempel opgenomen.

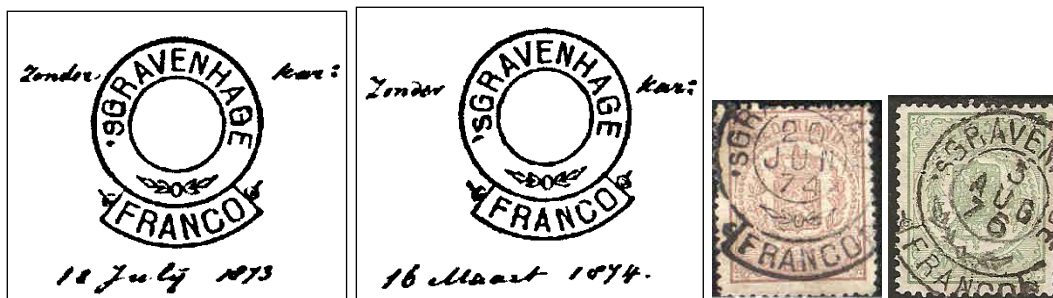

Een nieuw FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 30 april 1869.

Een afdruk van dit stempel is aangebracht in het stempelboek van De Munt met de datum 14 JUL 69. Afdrucken van een FRANCO takjestempel waarbij een deel van de omranding ontbreekt, kunnen worden beschouwd als afkomstig van een beschadigd stempel, waarbij de buitenrand (deels) is afgebroken. Een 'open' FRANCO takjestempel is nimmer verstrekt.

Verder werden drie FRANCO takjestempels uitgereikt op 19 januari 1870.

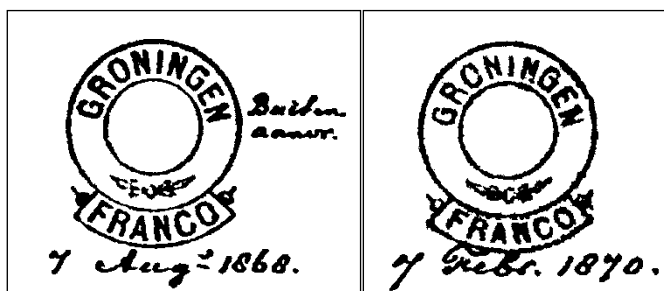
Op 18 juli 1873 werd een FRANCO takjestempel verstrekt, zonder karakters.
 Een nieuw stempel, zonder karakters, werd op 16 maart 1874 toegezonden.
 Dat was het laatste FRANCO takjestempel voor het postkantoor 's-Gravenhage.

GRONINGEN (GR)

GRONINGEN FRANCO

FTPK 0052

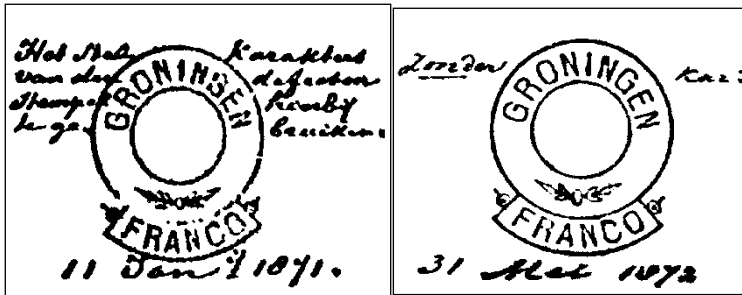
1868-08-07

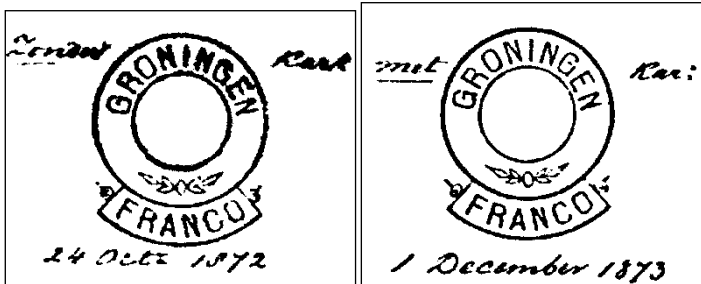
Het FRANCO takjestempel werd op 7 augustus 1868 (*buiten aanvraag*) uitgereikt.
 Een nieuw FRANCO takjestempel werd gezonden op 7 februari 1870.

Een nieuw stempel werd uitgereikt op 8 juli 1870. Een afdruk van dit stempel is opgenomen in het stempelboek van De Munt met de datum 7 JUN 70.
 Verder een stempel op 15 november 1870. De daarbij afgedrukte karakters waren bestemd voor de twee-letterstempels.

Op 11 januari 1871 werd een nieuw FRANCO takjestempel toegezonden. Bij de afdruk is vermeld: *Het stel karakters van den defecten stempel hierbij te gebruiken.* Een nieuw FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 31 mei 1872, zonder karakters.

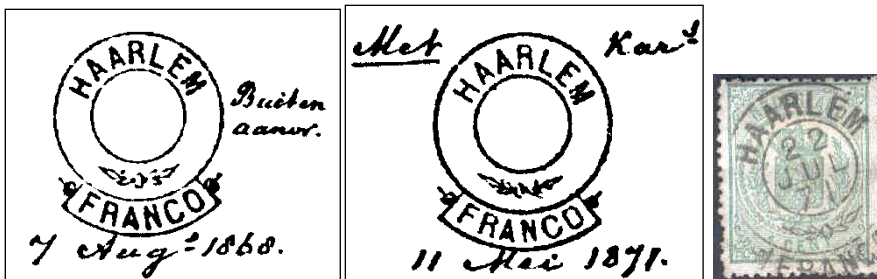
Op 24 oktober 1872 werd weer een FRANCO takjestempel toegezonden, zonder karakters. Het laatste FRANCO takjestempel voor Groningen werd verstrekt op 1 december 1873, met karakters.

HAARLEM (NH)

HAARLEM FRANCO

FTPK 0053

1868-08-07

Het eerste FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, uitgereikt op 7 augustus 1868. Een nieuw franco takjestempel werd op 11 mei 1871 toegezonden, met karakters.

Op 16 november 1872 volgde weer een nieuw FRANCO takje stempel, zonder karakters. Nog een FRANCO takjestempel werd op 13 juni 1873 toegezonden, eveneens zonder karakters.

Het laatste FRANCO takjestempel werd toegezonden op 15 januari 1874.

Stempelafdrukken op proefdruk post- en portzegels

HAARLEM FRANCO

FTPR 0001

1869-03-24

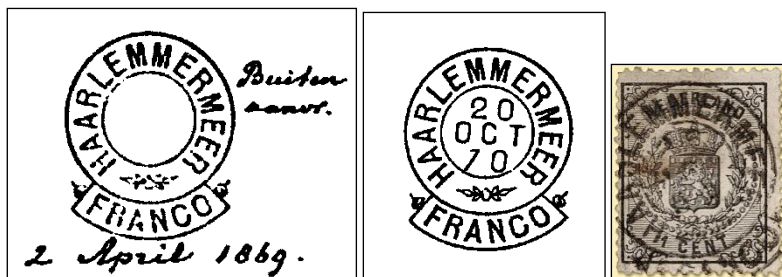
Door de fa. Joh. Enschede & Zonen werden drukproeven vervaardigd van post- en portzegels. Deze werden opgeplakt op papier met daaronder de tekst: DRUKPROEVEN. Deze proeven werden daarna van een stempelafdruk voorzien. De stempels werden eveneens vervaardigd door de fa. Joh. Enschede & Zonen, als 'proeve van bekwaamheid' om te trachten een opdracht binnen te krijgen voor het vervaardigen van poststempels. Ook een FRANCO takjestempel werd vervaardigd. Bekend is het FRANCO takjestempel Haarlem met de datum 24 MRT 69.

HAARLEMMERMEER (NH)

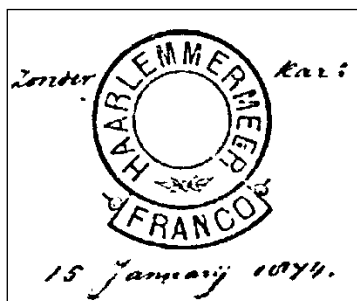
HAARLEMMERMEER FRANCO

FTPK 0054

1869-04-02

Op 2 april 1869 werd, *buiten aanvraag*, het FRANCO takjestempel uitgereikt.

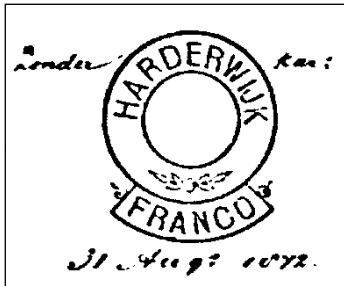
Een nieuw FRANCO takjestempel werd verstrekt op 15 januari 1874, zonder karakters.

HARDERWIJK (GD)

HARDERWIJK FRANCO

FTPK 0055

1872-08-31

Het FRANCO takjestempel werd, zonder karakters (deze waren al eerder verstrekt) op 31 augustus 1872 toegezonden.

HARLINGEN (FR)

Provincie Friesland

HARLINGEN FRANCO

FTPK 0056

1868-08-07

Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, toegezonden op 7 augustus 1868. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van dit stempel aangebracht met de datum 27 JUN 69.

Pseudo takjestempel

HARLINGEN

PTPK 0008

1872

Op 30 september 1872 vond een spoedaanvraag plaats voor een dagtekeningstempel.

Op 14 oktober 1872 werd een tweeletterstempel verstrekt.

HATTEM (GD)

HATTEM FRANCO

FTPK 0057

1869-11-26

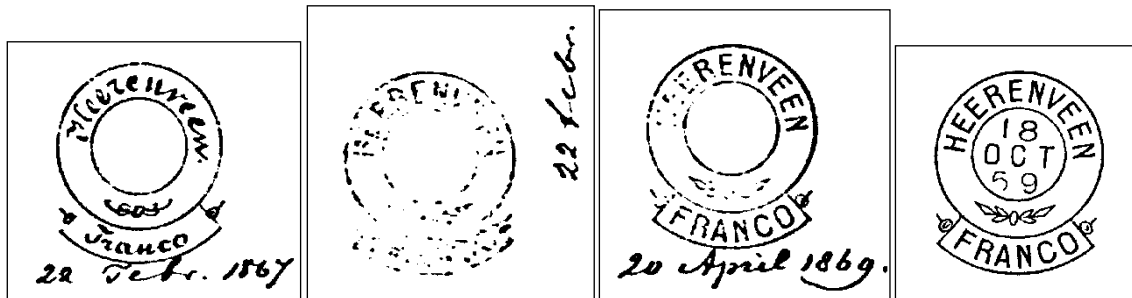
Een FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 26 november 1869 toegezonden.

HEERENVEEN (FR)

HEERENVEEN FRANCO

FTPK 0058

1867-02-22

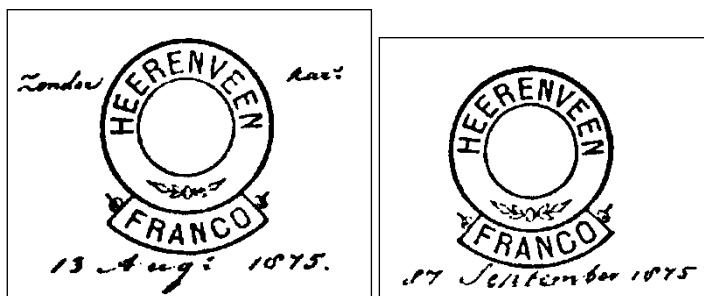

Op 22 februari 1867 werd het FRANCO takjestempel toegezonden. Dit stempel is getekend weergegeven in het nieuwe stempelboek. In het stempelboek, aangelegd in 1855, is een (vage) afdruk van het stempel aangebracht, zonder karakters.

Op 20 april 1869 volgde het tweede FRANCO takjestempel. In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel aangebracht met de datum 18 oktober 1869.

Een nieuw stempel werd, zonder karakters, op oudejaarsdag 31 december 1869, toegezonden.

Op 13 augustus 1875 werd weer een FRANCO takjestempel, zonder karakters verstrekt. Het laatste FRANCO takjestempel werd op 24 september 1875 uitgereikt.

HEERLEN (LB)

HEERLEN FRANCO

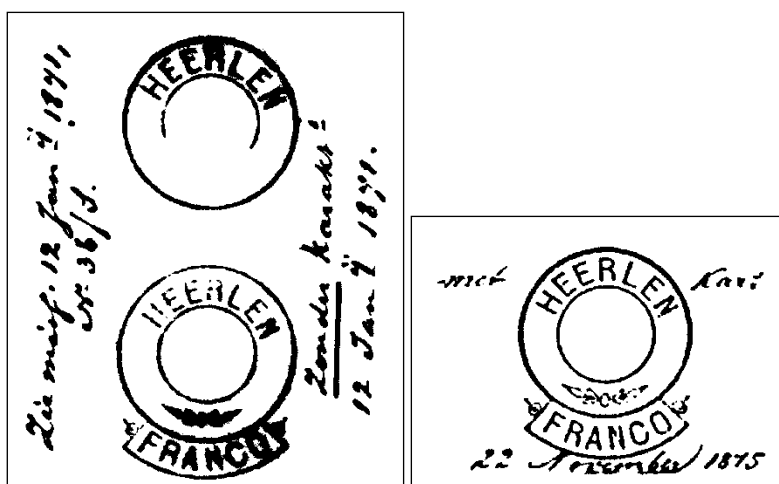
FTPK 0059

1868-09-02

Het FRANCO takjestempel werd op 2 september 1868 toegezonden. Een afdruk van dit stempel is aangebracht in het stempelboek van De Munt met de datum 18 SEP 69.

Op 20 november 1869 werd een nieuw FRANCO takjestempel toegezonden. Bij de afdruk van het stempel is vermeld: *Zonder karakters zijnde die van den ouden stempel nog bruikbaar.*

Een FRANCO takjestempel werd op 12 januari 1871 toegezonden, zonder karakters.

Het laatste FRANCO takjestempel werd, met karakters, verstrekt op 22 november 1875.

HELLEVOETSLUIS (ZH)

HELLEVOETSLUIS FRANCO

FTPK 0060

1868-08-07

Een FRANCO takjestempel werd op 7 augustus 1868 toegezonden. Het stempel werd *buiten aanvraag* verstrekt. Een afdruk van het stempel is opgenomen in het stempelboek van De Munt met de datum 26 SEP 69.

HELMOND (NB)

HELMOND FRANCO

FTPK 0061

1869-11-26

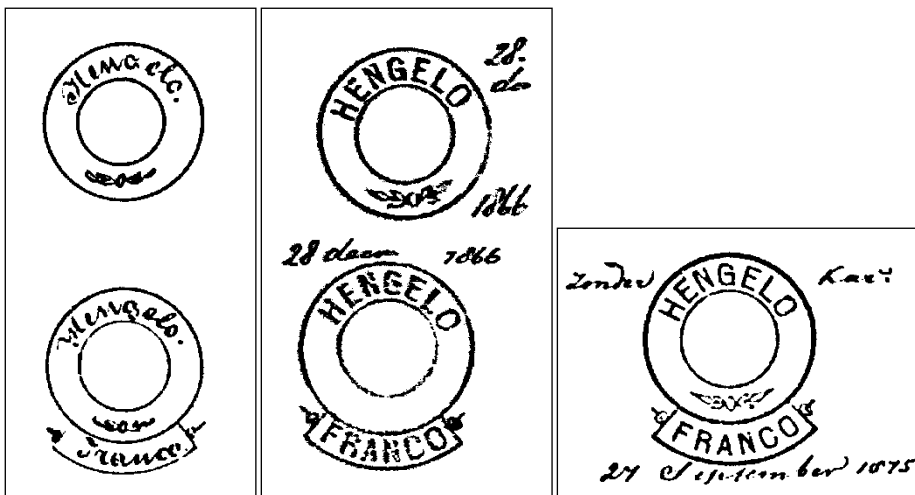
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 26 november 1869 uitgereikt.

HENGELO (OV)

HENGELO FRANCO

FTPK 0062

1866-12-28

Een takjestempel en een FRANCO takjestempel werden op 28 december 1866 gezonden naar het postkantoor Hengelo. Beide stempels zijn getekend weergegeven in het nieuwe stempelboek. In het stempelboek, aangelegd vanaf 1855, zijn beide stempels afgedrukt, zonder karakters.

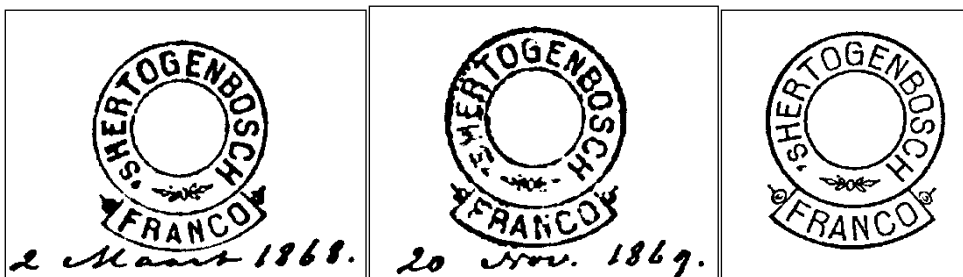
Een nieuw FRANCO takjestempel werd, zonder karakters, op 27 september 1875 toegezonden.

's-HERTOGENBOSCH (NB)

'sHERTOGENBOSCH FRANCO

FTPK 0063

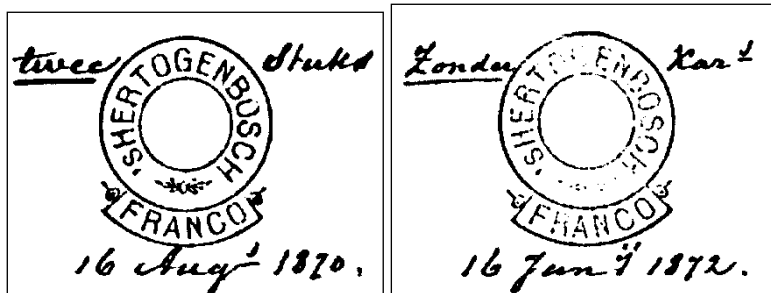
1868-03-02

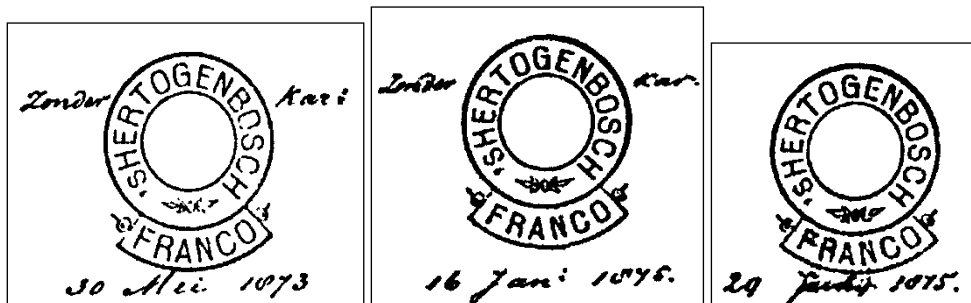
Op 2 maart 1868 werd het eerste FRANCO takjestempel uitgereikt.

Het tweede franco takjestempel werd op 20 november 1869 toegezonden.

In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel aangebracht, zonder karakters.

Twee FRANCO takjestempels werden toegezonden op 16 augustus 1870.
Een FRANCO takjestempel werd, zonder karakters, uitgereikt op 16 januari 1872.

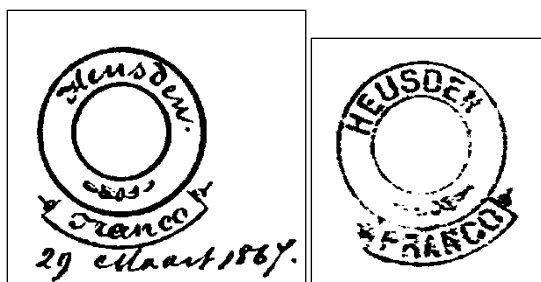
Een FRANCO takjestempel werd, eveneens zonder karakters, toegezonden op 30 mei 1873.
Op 16 januari 1875 werd weer een stempel, zonder karakters, verstrekt.
Het laatste FRANCO takjestempel werd toegezonden op 29 juli 1875.

HEUSDEN (NB)

HEUSDEN FRANCO

FTPK 0064

1867-03-29

Het FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 29 maart 1867. Een getekende afdruk van het stempel is weergegeven in het nieuwe stempelboek. De afdruk van het stempel komt voor in het stempelboek aangelegd vanaf 1855.

HILVERSUM (NH)

HILVERSUM FRANCO

FTPK 0065

1869-04-20

Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 20 april 1869 uitgereikt.

Pseudo takjestempel

HILVERSUM

PTPK 0009

1878

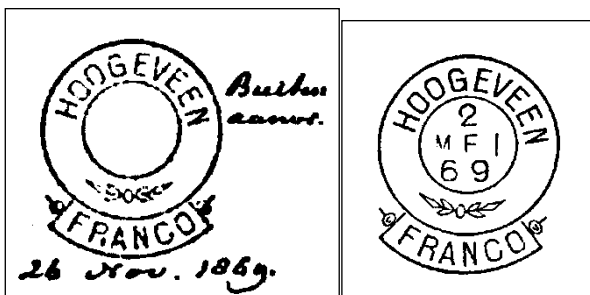
Op 6 maart 1878 vond een spoedaanvraag plaats voor een dagtekeningstempel. Een tweeletterstempel, zonder karakters, werd verstrekt op 16 maart 1878. Er is één afdruk bekend van een pseudo takjestempel met de datum 1 maart 1878.

HOOGVEEN (DR)

HOOGVEEN FRANCO

FTPK 0066

1869-11-26

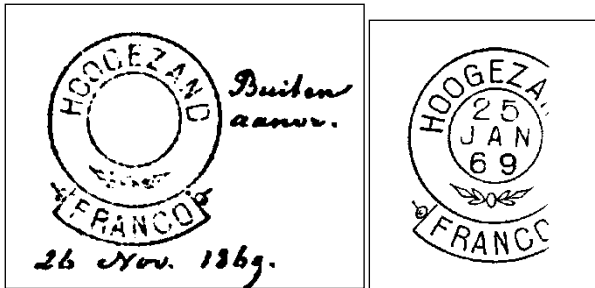
Het FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 26 november 1869. Een afdruk van dit stempel komt voor in het stempelboek van De Munt met de datum 2 MEI 69.

HOOGZAND (GR)

HOOGZAND FRANCO

FTPK 0067

1869-11-26

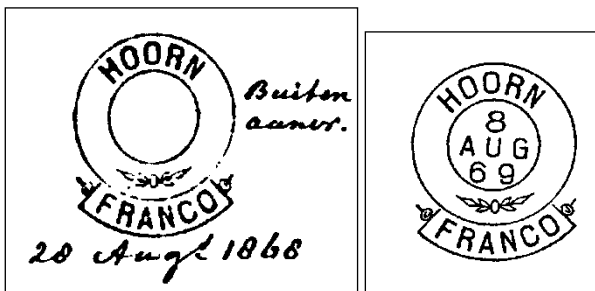
Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, uitgereikt op 26 november 1869.
 In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel opgenomen met de datum 25 JAN 69.

HOORN (NH)

HOORN FRANCO

FTPK 0068

1868-08-28

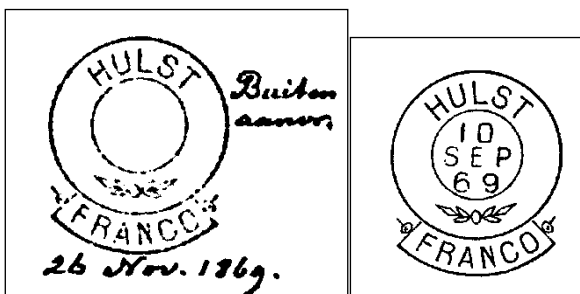
Op 28 augustus 1868 werd, *buiten aanvraag*, het FRANCO takjestempel uitgereikt.
 In het stempelboek van De Munt is een afdruk van het stempel opgenomen met de datum 8 AUG 69.

HULST (ZL)

HULST FRANCO

FTPK 0069

1869-11-26

Het FRANCO takjestempel werd op 26 november 1869, *buiten aanvraag*, toegezonden. Een afdruk van dit stempel is opgenomen in het stempelboek van De Munt met de datum 10 SEP 69.

Pseudo takjestempel

HULST

PTPK 0010

??

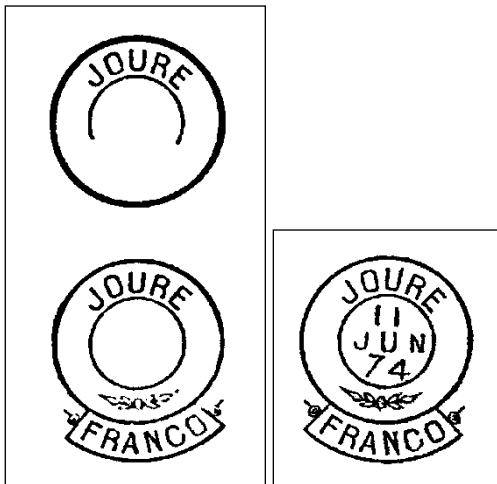
Het bestaan van een pseudo takjestempel is gemeld door de heer D.H. de Haan.

JOURE (FR)

JOURE FRANCO

FTPK 0070

1874-04-20

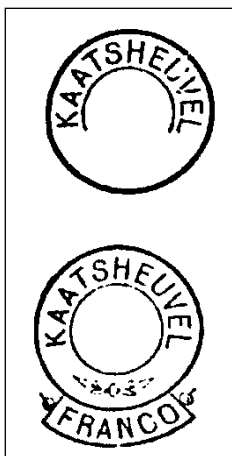
Het tweeletterstempel voor het nieuwe postkantoor Joure werd verstrekt op 20 april 1874, samen met het FRANCO takjestempel, zonder karakters. Een afdruk van het stempel komt ook voor in het stempelboek van De Munt met de datum 11 JUN 74.

KAATSHEUVEL (NB)

KAATSHEUVEL FRANCO

FTPK 0071

1875-04-01

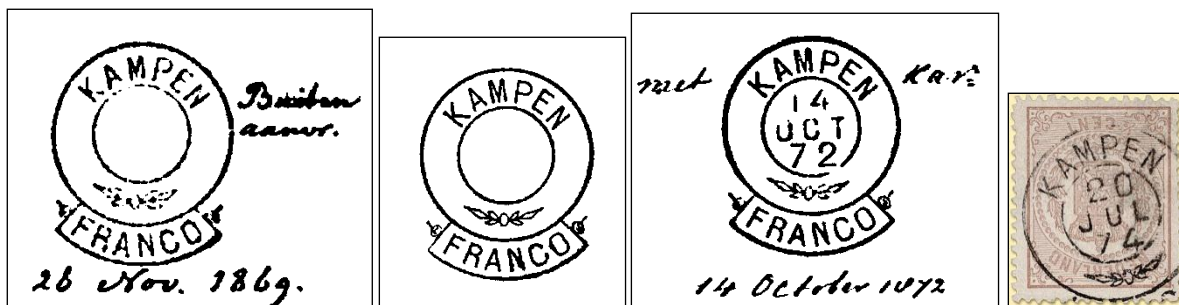
Op 1 april 1875 werd, samen met het FRANCO takjestempel, een tweeletterstempel verstrekt aan het postkantoor Kaatsheuvel.

KAMPEN (OV)

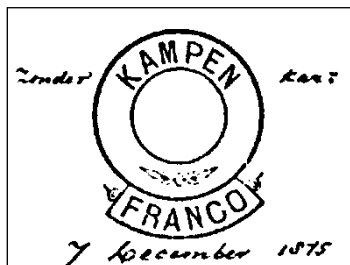
KAMPEN FRANCO

FTPK 0072

1869-11-26

Het eerste FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 26 november 1869 toegezonden. Een afdruk van het stempel is opgenomen in het stempelboek van De Munt, echter zonder karakters. Een nieuw stempel werd, met karakters, op 14 oktober 1872 uitgereikt.

Op 7 december 1875 volgde een nieuw FRANCO takjestempel, zonder karakters.

KOEVORDEN (DR)

KOEVORDEN FRANCO

FTPK 0073

1869-12-06

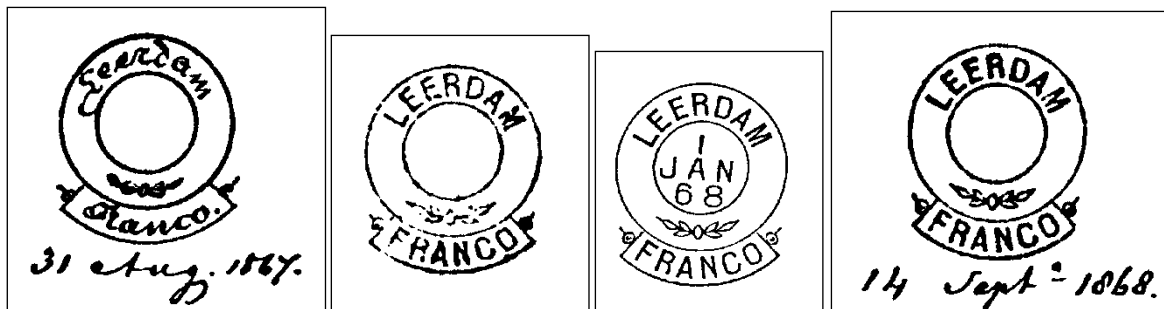
Een FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 6 december 1869 toegezonden.

LEERDAM (ZH)

LEERDAM FRANCO

FTPK 0074

1867-08-31

Een FRANCO takjestempel werd op 31 augustus 1867 naar het postkantoor Leerdam gezonden. Dit stempel is getekend weergegeven in het nieuwe stempelboek. Een afdruk van het stempel is aangebracht in het stempelboek, aangelegd vanaf 1855. Een afdruk van het stempel is verder opgenomen in het stempelboek van De Munt met de datum 1 JAN 68.

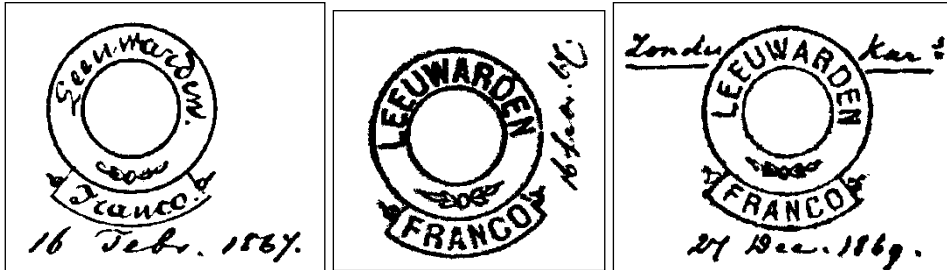
Een nieuw FRANCO takjestempel werd op 14 september 1868 toegezonden.

LEEWARDEN (FR)

LEEWARDEN FRANCO

FTPK 0075

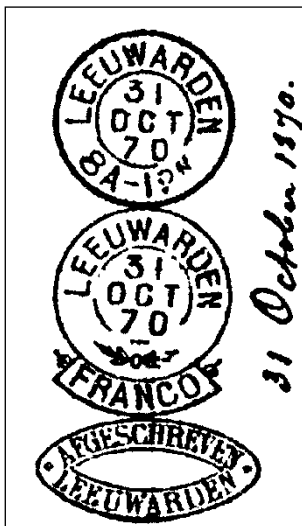
1867-02-16

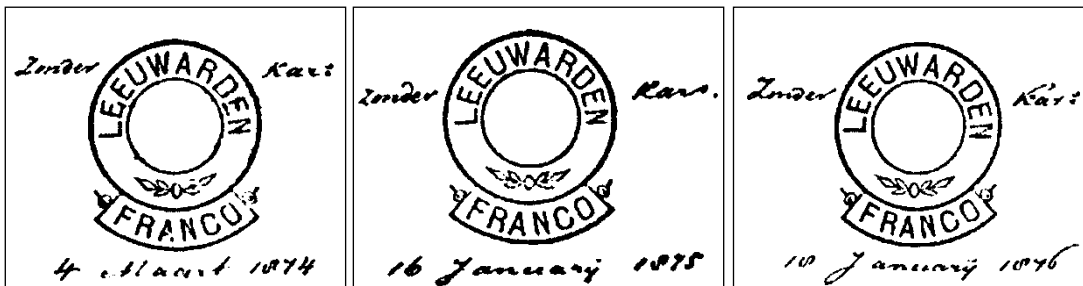
Het eerste FRANCO takjestempel werd op 16 februari 1867 toegezonden.

Een afdruk van het stempel is opgenomen in het stempelboek aangelegd vanaf 1855.

Een nieuw FRANCO takjestempel werd, zonder karakters, op 27 september 1869 toegezonden.

Op 31 oktober 1870 werden een tweeletterstempel en een FRANCO takjestempel toegezonden.

Een FRANCO takjestempel werd, zonder karakters, op 4 maart 1874 verstrekt.

Op 16 januari 1875 werd weer een stempel toegezonden.

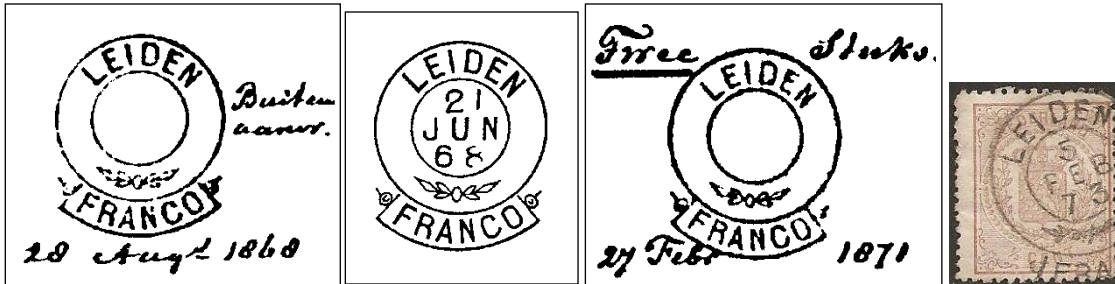
Het laatste FRANCO takjestempel, eveneens zonder karakters, volgde op 18 januari 1876.

LEIDEN (ZH)

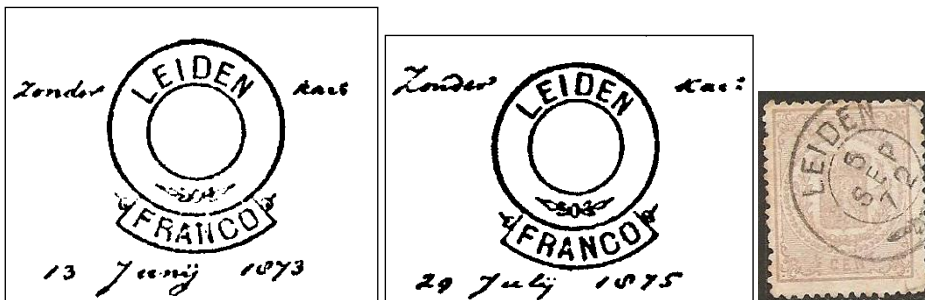
LEIDEN FRANCO

FTPK 0076

1868-04-28

Het FRANCO takjestempel werd, *buiten aanvraag*, op 28 april 1868 toegezonden. Een afdruk van dit stempel komt voor in het stempelboek van De Munt met de datum 21 JUN 68. Twee nieuwe FRANCO takjestempels werden op 27 februari 1871 toegezonden.

Op 13 juni 1873 werd nog een FRANCO takjestempel uitgereikt, zonder karakters. Het laatste FRANCO takjestempel werd, zonder karakters, verzonden op 29 juli 1875. Onduidelijke, bijna onzichtbare afdrucken van het aanhangsel FRANCO worden wel eens aangezien voor een afdruk van een pseudo takjestempel.

Pseudo takjestempel

LEIDEN

PTPK 0011

1873

Op 1 mei 1873 werd een spoedaanvraag ingediend voor een dagtekeningstempel. Een nieuw tweeletterstempel werd op 8 mei 1873 verstrekt.

LOENEN (UT)

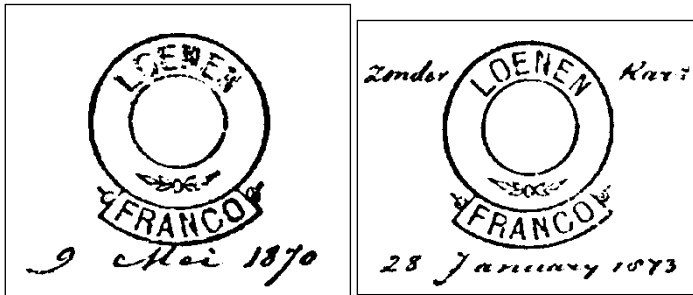
LOENEN FRANCO

FTPK 0077

1869-04-30

Het eerste FRANCO takjestempel werd uitgereikt op 30 april 1869. Een afdruk van dit stempel is aangebracht in het stempelboek van De Munt met de datum 22 NOV 69.

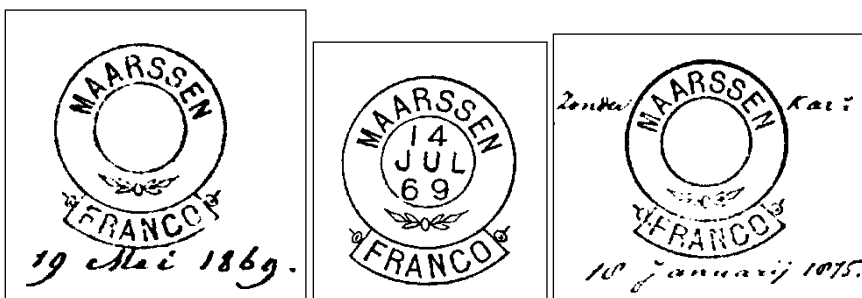
Op 9 mei 1870 volgde het tweede stempel.
 Het derde FRANCO takjestempel werd, zonder karakters, op 28 januari 1873 toegezonden.

MAARSSSEN (UT)

MAARSSSEN FRANCO

FTPK 0078

1869-05-19

Het FRANCO takjestempel werd op 19 mei 1869 uitgereikt.
 Zonder karakters werd het tweede FRANCO takjestempel op 18 januari 1875 toegezonden.